

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

309534

VOL. 6.

చెన్న పట్టణము 1919 వ సం॥ జూన్ నెల 6 వ తేది శుక్రవారము

NO. 56.

సంపుటము. ౩

సిద్ధాంతి నామ సంవత్సర శ్రేష్ఠ మాస శుద్ధ అష్టమి ర.

సంచిక ౫౬



100 మిక్కిలి మనోహరమగు సువాసనకలిగిన 126

(రిజిస్టరు) ఆటో దిల్ బహార్ (రిజిస్టరు) కాబడినది

ఇప్పుటికాలపు అతి కనుపడునది. సాటిలేని మనోహరమగు సువాసనగలది. ఆటో, హాగాని, సారాదుగాని, బేర్పడకలేని సిద్ధమైన యెలవైన కేవల పుష్పసారము.

నీరువలననే కొన్ని చిరువులు చిహ్నమిచ్చినవి, మనోగ్యమగు సువాసన నిస్తులకరించును. ఈ క్రింది సీసాల పరిమాణములో నుండును. (ఇప్పుడైతే ఆర (డాం) సీసా 1-8 రు 0-8-0 మద్యమం దైతే 1 (డాం) ,, ,, 0-12-0 లేదా 2 ,, ,, 1-4-0 చెడ్డదైతే 4 ,, లేక 5 ఖాన్సు ,, ,, 2-0-0

వి. సి. ఖర్చులు బుడ్డి 1-8 0-8-0, 8 బుడ్డకు 0-14-0 ప్రత్యేకము పట్టెల, పట్టణములందలి ప్రసిద్ధమగు ప్రతిపావులలోను దొరకును. వీనికి అనేకమగు నణలు పెంట్లు కలవు. కావున తాము కొనుగోవును సీసామైనను, కాడ్డమైన ఆటోదిల్ బహార్ ను పేరును పరిశీలింపుము. ఈ ఆటో దిల్ బహార్ యొక్క సువాసనలను పరిశీలన చేయుగోరువా రీ దిగునవారికి వ్రాసినవి ఆటోకిపట్టు గల సువాసనకార్డు ఉచితముగ పంపుదురు.

పోస్టునంబు:— అండ్లో ఇంటి నెంబర్ 155, బొమ్మాయినీరు పీఠి, బొమ్మాయి మదరాసు. మెట్రాపురులో త్రంమాల్లి, చైకాబాద్ రోడ్, మదరాసు.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు వరమాషధము

వెల స్వల్పము

తల నొప్పులకు

వేరు పొందినది.

గుణము లేకుండిన

మీ వైకము మీకు

ఇయ్యబడును

వనమూలికలచే

చేయబడును.

సువాసన గలది.



గుణ మధికము

పంచభాషను

చూచి కొనిన

మోసముండదు.

ఒకసారి పరీక్షించి

చూడుడు.

చక్కని డబ్బీతో

వెల ర ఆణాలు.

అన్ని దుకాణముల

లోను దొఱకును.

అమృతాంజనము డిపో,

6, తంబు శెట్టి పీఠి, మదరాసు.

108, ప్రేరి రోడ్డు, పోర్టు, బొమ్మాయి.

ఆత్మజ్ఞానా

శరీరమును విడిచినతరువాత ఆత్మజ్ఞాన

గ్రంథకర్త:— పా. విగ్నేశ్వరస్వామియ్యారు, డి.

ఇప్పుడైతే చక్కని గ్రంథము ముద్రించినది.

మనోజుడు, ఆంధ్రదత్తేశ్వర స్వామియ్యారు.

పోర్టు రోడ్డు 212, మదరాసు

మలయ చందనము

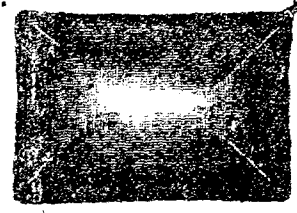


(1251) పెగోగమనకు మౌళికముయందు పుచ్చుకొనుచున్నట్లు ఎవరికిని తెలియదు. వర్షము లేదు. పీఠికాకి మున్నగు కఠినవికృతల వనలేదు. ఈచక్కమైన మౌళికమయందనము ఎటువలె తెలుపు, వచ్చు అను మును విధముల ఆశోగమును మును పూటలలో మున్నును. డబ్బీ 1-8 2-0-0 గంధర్వశార్మసి, రాజమండ్రి.

ఆశ్చర్యములో నాశ్చర్యము.

విసోదమైన గాలి తలగడలు.

పీటియందు శోభియింపగల మరలిన శీనీత: కావలసినవలె గాలిని నింపుకొని మరల మునుపటివలె దిసి



విస యెడల మిక్కిలిసాల్పు కరమైన కలదని డెరును. ఆ క్కరలేకప్పుడు మరలినశీనీ గాలియంతయు పోయినదే కలులో గాలి ఒడియంది గాని యందుకొనకర్చును. ఇది శోభాగ్ధ గలవాడికి

ప్రమాదములకును తదితర ప్రమాదములకును విశు. ప్రయోజనకరమైనది. విశాసపరిక్షించి సాల్పుమును పొందుదు. కలదను 1-8 అణాలు 0-8-0, తలలఖర్చు ప్రత్యేకము (రిజి6) పురునామా:— ధనలక్ష్మి కంపెనీ, గెం. రి. వెంకటేశ మేస్త్రిపీఠి, సామలూరుపేట, మద్రాస్

పోముండు లేక, డి తరహారినంత విమర్శనము శివరామశాస్త్రి ప్రణీతము.

పేజి ప్రతి రు ౧-౪-౦, ముములు ప్రతి రు ౧-౦-౦.

వే. శివరామశాస్త్రి, శతావధాని,

(1618) చిరివాడ, తేలపొన్న పోర్టు, కృష్ణా జిల్లా.

విజ్ఞానచంద్రికా పరిషత్పత్రికలు - 1919.

400 మాసములు బహుమతులహాసమున పండి వెట్టుటకును.

వివరములొకట క్రింది చిరునామాకు వ్రాసి యిడు.

డాక్టరు ఆచంట - లక్ష్మీపతిగారు,

వి. ఏ. ఎం. డి. సి. ఎం.,

(1809) మాంటుకోడ్, మదరాసు.

The English Universities College, Madras.

P. O. 144 (Removed from Y. M. C. A. Buildings to Broadway.) 1632

Coaches for Cambridge Senior Medical Preliminary, Madras Intermediate Parts I & II. Highly organized.

For particulars apply to: D. Kulandai B. A. Principal.

యుద్ధ బాండులు శరీరుచేయబడును

1630 యుద్ధబాండులు విక్రయించు కలయవారు మద్రాసు

లింగళాపీఠి, నెం 188, చె. మామల్ మామ సి.వి.ఇ. గారి

ఇద్దరు రావడంవల్ల న్యాయమైన ఖరీదుకు తీసికోవడును.

160 పుటల పుస్తకము ఉచితము

ఆరోగ్యమును కాల్పనమును పొందుట స్వా

భావికమైన కొన్నివిధాలను అనుసరించుటలననే కలు

గుచున్నది. ఈ ఉత్తమమైన పుస్తకము ఆరోగ్యమార్గ

మున కలుగజేసి శరీరసాల్పుమును దృఢమౌనమును, ఆ

యార్యవృద్ధిని ఇప్పించును. ఈ పుస్తకము ఇవానుగా

సీయబడును. పోర్టునాటియు మే మే భరించి పంపెద

ము. వెంటనే వ్రాయుకోలేదము. (219)

వైద్యశాస్త్రి మణిశంకర్ గోవిందజీ,

అరంజిగ్రామ పో.మ.భాలయం, 157, బ్రాడ్వే, మద్రాస్

రక్తమూలశంక

ఎంతకాలమునుండి ఉన్నప్పటికీ, ఎంతకఠినముగా

నన్నును మాటే రియాయతేయబడిన "మూలబిందు" అను

ద్రవము పున్నుకొనుటలన అతిశ్రద్ధులతో వుదురును.

వెల బుడ్డి 1-8 రు. 2-0-0. (1864)

మూలబిందు డిపో, టి. పి. రోడ్, వేంకా, మదరాసు.

అవ్యసన సంఘాధ్యక్షుడు, అధ్యక్షుల కోపన్యాసములు

4. సంస్థాదేశీయాలకు విప్రులనుగ జర్పించుటకై  
 "నియోగి" యను పేరుతో సొక మాసపత్రిక ప్రాపించబడ  
 వలెను.

5. నియోగిజనుల విద్యాభ్యాసమునకు యిదివరకు గుంటూరులో స్థాపించబడిన 'నియోగి విద్యానిధి' బేసవాడలో స్థాపించబడిన ఆర్యోపనియోగి ఫండు, శ్రీమతి శ్రీశేషరాలగు కొచ్చర్లతోట బంగారమ్మగారి నియోగిఫండు, ఇంకను యిట్టి స్వల్ప లెక్కనైనను వానిని సేకరింపజేసి ఈ మహాజనసభయొక్క ఈ స్థాయి సంఘముయొక్క (మేనేజిమెంటు) కర్మవహరమునకు వశపరుపవలెను.

6. ఈ సంఘాభివృద్ధికి విశేషధన మార్పిడిపడవలెను. ఆధనమును రాజకీయమత విద్వంస వ్యాపకమునకు వినియోగపరచి సంఘముయొక్క సాంఘిక, నైతిక, ఆర్థిక, విద్యా వ్యాపకములకు తోడ్పడవలెను. అవసరమైన, పాఠశాలలను స్థాపింపవలెను.

అధ్యక్షుల కోవనానామము.

అగ్రానాసాధికతులగు మహాత్ముని పరమహంసాదులగు ఆధ్యక్షుల కోవనానామమునందే క్రింది భాగములు సాధితములు: కవితాదర్శనాచారా!

ఈ సభావర్తమాన ఇంతకు పూర్వము జరిగిన మహాసభల తీర్మానములు ఉపన్యాసములకు కొన్నిటిని జదివినచో తిని. నియోగిజనులయందు వైదికధర్మాచరణానికి శిశువులై యుంటుంటే, నియోగిజనులకు లౌకికవైదికవిద్వంస గలతలును సహజమొనర్చుటయూ, నియోగిజనుల కభ్యుదయమునోడగూర్చుటయూ నీసభవారియొక్క ముఖ్యోద్దేశములై యున్నవి. ఈ సభవిషయమై కొందఱుచేసిన యాక్షేపణలకు గత సంవత్సరములందే సమాధానములు చెప్పబడియున్నవి.

ఈ సభలను నియోగిజనులకు వైదికాధితర కాఖిలమనా వైషమ్య పథికమగుననియును జేయునందలి జననముదాయమున కుండవలసిన విశ్వభావమునకు భంగము కలుగుననియును నభిప్రాయపడి యున్నది. ఈ సభ స్వకాఖిలమై శిశువులై యున్నవలెననియును ఇతరులయొడ జ్యేష్ఠులై యున్నవలెననియును, ఇతరులయొడ మఃపద్యము మునకలయొడ మనమనయుల లేదనియును, ప్రతిసంవత్సరము నీసభలో ఘంటానాదముతో చాటించుచున్నాము. క్రియాభాగమునందును ఇతర కాఖి సోదరులయొడ మునకలయొడనే భాగ్యభావమును, వారిలో శిష్టులైనవారియొడ గౌరవమును చూపుచున్నాము. స్వార్థభాగ్యములలో నియోగిజనుల ప్రత్యేకముగ మొదటనుండి యేర్పడియున్నదిగాని యీసభవారికలను నూతనముగ గల్పింపబడినది కాదు. ఒకకాఖిలో ఉన్నవారి సంపత్తి వొక్కటిగ జేర్చి వారియందే కవ్యమును కలుగజేయుటయందు జచ్చాఖిలము జేరేసముదాయమునకును శ్రేయోభివృద్ధి యందునోని మైకమర్పణగ మెప్పుడోని గానోచును. అనేక కాఖిలవారిట్టి ప్రత్యేకసభల నేర్పడుచున్నవి కావచ్చును.

జేదవిద్యాభ్యాసములకు నియోగిజనులకు గౌరవము యును, విద్యాభ్యాసమునకు సంభవింపగలదనియును కావున నీసభ మిగుల సర్వదాయక మనియును కొక నూతన మేల్పడినట్లు చెలియవచ్చెడిది. పూర్వము మనజేయు మహాభివృద్ధిని సాధించునందేనందుకు ఆకాలమున పనిజేయునందు వ్యాపించి యున్న పారమార్థికవిద్యయే కారణము. ఎపు దానిదానికా కన్నో అది మొదలు జేయు క్రమక్రమముగ తీరుదశకు వచ్చినది. పరమార్థముయొక్క ఆధారమునలననే భౌతికశ్రీ నిలిచి యుండును. ఏకాధిపతియందుగాని పారమార్థికచింత యెంత అధికమై యుండునో వారిసంపద ఆంకిత్యమై యుండును.

కావున నీసభవిషయమై చేయునాక్షేపణ లన్నియు నిరర్థకములైనవి. ఇదియెల్లవారికి సర్వసంతోషకమై యున్నది. దీనిని స్థాపించినవారు దీనినడుపుచుండువారు దీనికే విధమైన సహాయము చేయువారు ప్రజాసంక్షులను నంద శాస్త్రులులై యున్నవారు.

ఈ సభవారి కర్తవ్యమెట్లది? నియోగిజనుల స్వభావము చెలిసికనుటయు, దానిని నియోగిజనులకు ఆచరణమునకు దేచ్చుటకై సాధ్యమగు క్రమక్రమములను చేయుటయు అగును. నియోగిజనుల స్వభావమునకు ఇతర బ్రాహ్మణుల స్వభావమునకు ఇందుకైనా భేదములేదు.

బ్రాహ్మణుల సర్వగర్వములవారికి నాచార్యులై యున్నవారు. భర్తృత్వం బోధచేయవలసినవారు కొందఱు మాత్రముగాదు, బ్రాహ్మణులందఱును గురువులై యున్నారు. ఈ విషయమును అద్వైతము పూర్తిగా మఱచినారు. ద్వైత విస్తృత్యములందు నామమాత్ర స్వృతి కలిగియున్నది. ఇది కర్మభేదము.

స్వభావమే స్వభావము. బ్రాహ్మణజన్మమే త్రినవాదు బ్రాహ్మణగుణములు కలిగియుండి బ్రాహ్మణకర్మము జేయుచుండునని వానియందు బ్రాహ్మణత్వము పూర్తియైయుం

డును. ఇంచెద్దిలేకున్నను బ్రాహ్మణకర్మమునకు లోపమునుటలేదు. ఇమ్మాదు సందాక బ్రాహ్మణులందు కుడిదియుండేనో అందాక వారు సర్వగర్వములవారికే బూజితులయిరి. రాజాధిరాజులు నయితలు వారియొడ శ్రీధర్మాభివృద్ధి గలవారయినవారనిచిరి. వారు భూజేనలని భావించుట యథావిధిగ బూజింపబడిరి. వారెల్ల పురుష నిద్యాకులై పరహితాచరణ భవంధకులై యుండిరి. వేదవేదాంగము లెల్ల చదివి జ్ఞాన మూర్తులైయుండిరి. ఆహారవియమముల బూని జీవ్యధావల్యము నలవి జీవేంద్రియముల కామకోపముల జయించి తపో నిష్ఠులైయుండిరి. ఒకప్పుడును భవాన్త నాన క్షయ గాక యద్వైతాభివృద్ధి కలదు. ఇది రాజ్యములై పరహితాచరణ కర్మముల లోక జేయునందే బాటుపడుచుండురి. కావున కర్మవారికి బూజ్యులైయుండిరి. కరీరపోషణమునకు కలయునన్న కస్తూరిను లనాయసముగ వారికి లభించుచుండే.

బ్రాహ్మణులందఱును మనకు నిదలేని స్వామ్యము చేసి సంధ్యానుల వాచించి మోక్షోదయమునకు పూర్వమై ఆహ్వానము ను గొంతు జేసి కొని యుండవలయు. అది చేయక ఏకాగ్ర్యమునకు బ్రవేశించరాదు. సంధ్యానుందనము లేయటలను లేజన్మ కర్మము గలుగును. పిమ్మట నేకాగ్ర్యము జేసినను ఫలంబు మెయిండును. భోజన కాలమునకు స్నానము చేయక యుండుటయు, ఉదయమున లేకనే స్నానసంధ్యానుందనవాదలు లేక ఫలాచారముల బుచ్చుకొనటయు బ్రాహ్మణభర్తృత్వధర్మము. ఉల్లిగన్న మిగుల రాజసవాదము. రాజస స్వభావమునకును, కామక్రొధముల స్పృహయొనకు. ఇది మొదలగునవి బ్రాహ్మణుల కర్మములైన వస్తువులు. ఇట్టి యధర్మవస్తువులను గుఱించి భర్తృకాత్త్రులందు స్పష్టముగ నిషేధింపబడి యున్నది.

మనవృత్తు లెవ్వ? ఎట్లు సమపలయ? కేవలము నీచ వృత్తులయందు బ్రాహ్మణులకు ప్రవేశంబుండదు. ఉపాధ్యా యత్యయ సర్వోత్తమమైన తీరిక. కాలదేశ వర్తమానముల ననుసరించి మఃమితర వృత్తుల గొన్నపుడు కేవలము ద్రవ్యార్థ మే ప్రధాన మని యెంచక నిత్యాభివృద్ధిజేయు గలిగి ప్రకర్తవలయును. ఏకాగ్ర్యమును జేసినను ఆత్మకీర్తిమై యుండవలయు. రిత్కాలమున సంతోషభావము గాక గన్పట్టినను ఆత్మ నాకముగు పరిణామ సర్వధా ప్రవేశించగలదు. బుద్ధిభక్తి లతించును మన మన్నిగర్వములకంటె నెల్ల శ్రేష్ఠుల మనమింపు కొన్నామా నీతిసంపదయందు కష్టనే శ్రేష్ఠుల మనమింపు కొనవలయును. లౌకిక కార్యములకు జేయుటయందును మఃమోక్షగర్వముల వారికి నావ్యవహారికమై యుండవలయును. మన యుపదేశకాత్మకమైనను మృత్యుమే గాక లోకమునందు మనఃపదేశకాత్మకమైన ఇతరవృత్తులవారు భర్తృత్వమును గ్రహించవలయు.

బ్రాహ్మణులకు రిమోగుణ, రిజోగుణములు జయించి మద్దనాత్మకగుణోపేతుడై సర్వభూషణముడై నయాసభ్యులైనవారి వైశుభ్యమునకు ప్రోత్సహించవలయు. వేదకాత్త్రులముల జరిగి యితిలకు బోధింపవలయు. నిత్యనైమిత్తికకర్మముల సఫలము లగునట్లు దరింపవలయు. లోకసంస్కృత వైదిక లౌకిక కార్యము లన్నియు స్వాధ్యచింతలేక లోకసంగ్రహము గను ఈశ్వరార్పణముగను జేయవలయు.

ఈ భర్తృత్వము నీసభలో జేరన మనమందఱు యథా కర్తవ్యమై యుండుము. మనకాఖిలో జేరన వారి సంపత్తిని బ్రాహ్మణులచేటిని యనన్తించజేయవలయు. "యధ్యవాచరతి శ్రేష్ఠః తి ప్రజేతే తేరేజనా" అను వాక్యముజ్ఞాపకమునకొనవలయు. మనలోపాలు మనశ్రేష్ఠులు నయితము పురోవృద్ధికి రావలయు. వారికిని లౌకిక సాధనార్థకజ్ఞానము బోధింపవలయు. లింగభేదము కరీరముతోఁ జేరవదిగాని! ఆత్మలక్షణము గాదు. ప్రతిజీవుడు గొన్ని పురుష జన్మములను కొన్ని శ్రేష్ఠ స్వముల నెత్తును. భార్యాభర్తృత్వం దాంపత్యభివృద్ధి గలవారై స్వభావార్థమున నిత్యోన్మేషమహాభూతులు గావలయునని యాధ్యముల ఆచరణమును మనోభివృద్ధియు సంకల్పములను సమానములై యుండవలయు.

చిన్నవారలకు బాల్యమునందే వైదికధర్మానికి పట్టు పడవలయు. అది నులభిభోగ్యము గాదు. ప్రతివిషయమును యుక్తియుక్తముగను సహేతుకముగను చెప్పినగాని వారంగి కరీరము. మగబిడ్డలకు మాత్రమే కాదు. ఆడుబిడ్డలకు గూడ నేర్పవలయు. ఎందాక మనబిడ్డలను మిషనరీ పాఠశాలలకును దొరకనువారి పాఠశాలలకు బంపుచుండుమా అందాక వారలకు స్వమతాభిమానము గలుగుట కనకాళ ముండదు. ఇంగ్లీషుభాషతోఁ గూడ సంస్కృతమును సహాసభర్తృత్వము బోధించుట పాఠశాలల జేయున స్థాపింపవలయు. విద్యా

ధర్మ సంధ్యానుందనవాది నిర్వీర్యులు. మనస్థింపవలయునను, నిర్వంధము పాఠశాలాధికారులు నియమింపవలయు. కాళిదాసట్టి సర్వకాళాల యొకటి యొగ్గడియున్నది.

ఆచ్యుతచ్యుట చిన్న వేదసాతకాలల కేర్పరిచి నియోగి బాలుకు పూర్వారంభయోగములములు మౌనమే చెప్పిన ఆచ్యుటి ఇప్పటి కాలమునకు శ్రీశ్రేష్ఠము గాదని నా యభిప్రాయము. మన చిన్నవారిద్రుతు వైదికవిద్య నేర్పబూసదు మేని అభ్యయనముతో మాడ సాహిత్యము జెప్పి వ్యాకరణ మునెన్ని వేదాంతకాత్త్రులు గలవి, లౌకిక వైదికములందు సమర్థులగుటకును, విహితముమీకై కర్మసంపదను లగునట్లును చెప్పవలయు నని నా నిత్యతాభిప్రాయము.

యాజమా, అధ్యాపనము, శ్రీతిగ్రహణ ఈ మూడు ను బ్రాహ్మణులకు ఆసాధారణభర్తృత్వము లని పురీతిస్వరూప మనియున్నందున కలియుగంబున కిమ్మాటిల్లదు తీవన సుప్రార్థి కా నేరదు గావున వీనిని స్వయాపలోచము చేయక పురీతిదర్శములను ఆభ్యసించి సమర్థుడై ఈమాటియొక్క సాహిత్యమున లౌకికవృత్తులు ఎట్లులెన ఆశ్రయించి జీరణము చేయవచ్చును గాని నిఖిల శ్రోతస్వాత్మకర్మలయందును స్వయామగ విమర్శణము పొందెట్లుమును గలిగి ఆచరణము గలిగింపును ఆశ్రయించక స్వయామగ నిర్వహించు కొను సాధనము గలవారలనుగా చేయుటకు ఈ సభవారు ప్రయత్నింపవలయును.

ఈ సభవారు చేయునూనెన్నది మహాకార్యము. నియోగిజనులవారిని తద్వారా బ్రాహ్మణభర్తృత్వమున కంతము నన్వేషి శ్రేయస్కరమైన కార్యము.

ఈ సభయందు ప్రకృతమున 121 శ్రీ కోటిశ్వర శిష్యులు గాం యొక్క యు వారికి సహాయ భూతులగు కొద్దిమంది యొక్క యు కృషి కల ననే నిలిచియున్నట్లు లోచెడిది. అట్లుండఁగూడదు. దీనికి కాళ్ళ రిఫ్రెష్మ గల్పింపవలయు. క్రమక్రమమున నీసభ జేమెల్లడల విడితమగునట్లు, నియోగిజనుల కెల్లరకు వీసనై సభిమానము గల్గునట్లును దగినవార్తముల, వేదకలయు. నియోగిబాలుకు విద్యాభివృద్ధికి రిగుబ్రాహ్మణ మొనర్చుటయే ప్రకృతమున నీసభవారియొక్క ముఖ్యోద్దేశమై యుండవలయు. రాజకీయ విద్యాభ్యాసమునకు పూర్వమునందే నిపు డధికద్రవ్యము కాలసేయున్నది. అది సామాన్యజీవజల కర్తవ్యమింపింపింపి నది. అట్టివారికి సాహిత్య మొంపులము. ఆచారభావము గాని యీ మహాకార్యము నెరవేరు. ఆచారభావములందు ప్రమాణముగ నున్నవారు శ్రేష్ఠులమౌవినగాని ద్రవ్యమునేక రిండుట సాధ్యముకానేరదు. కావున సాంప్రదేశికముల ప్రతి పుండలములందు నొకటికరిం కలఁపకొని యొకఁడొకఁడ సర్వభూషణము. అయామండలముల సేసభావ్యాపకము నభివృద్ధి నేయటయు మెంబర్లకు జేర్చుటయు ప్రకృతము ననూలు చేయటయు వారిభారమై యుండవలయు. ఈ సభా కార్యముల నిమిత్తమై జేకాటముచేయుచు వీని యుద్దేశముల జననము దాయమునకు బోధించుచు తిజేకవృద్ధితో పాటుపడుచును కొంద జేర్పడవలయు. అట్టివారిని లిగినజేరవలయు నిచ్చియైన నియమింపవలయు. సాంకేతిక సభ సమావేశ మయినపుడు గతసంవత్సరము జరిగిన కార్యములు ఆర్థించిన ద్రవ్యపరిమితి దాని నెదిర్చుటయు భియ్యవెట్టివదియు ప్రభావనందత్తరమున జను గవలసినవధితి! అన్నియు మహాజనసభవారికి నప్పించినవారి యంగికారముం బొందవలయు. ఈ విషయమై కావలసినచర్చల జరుపుటయు రీగూనముల జేయుటయు సేసభవారికి కర్తవ్యములై యున్నవి. సర్వజనసమాదగణము జగదీశ్వరనికృపా కటాక్షమును నీసభకు లభించుగాక!

కమమహాజనసభ.

బాపట్లతాలూకా కమమజలు నిడుబ్రోలులో గుంటూరిమండలి కమమజనసభ చేయదలచి యేడవ కమమమహాజనసభ చిత్తూరులో జరుగునని తెలియజేసిన రీతిగా కొన్ని నూసములవఱకు జరుగదని తెలిపినందున యేడవ కమమమహాజనసభను యీ నెలలో జరుపుటకు నేపడినమున జరిగినసభలో నిశ్చయించుకొన్నారు.

ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులు.  
నిడుబ్రోలు } పాములసాటి వెంకటకృష్ణయ్య  
1-6-19. } నన్నపునేని అంకప్ప

బ్రిష్టుగారి కేసు :— గార్డెనరీది, ఇండియను టెనరీ  
కంపెనీ మేనేజరు జి. బ్రిష్టుగారి హాకంపెనీ ఖాల్తీలు చూపు  
నగురు అమర్వాద చేతులను నను ఉద్దేశముతో ఒకదినము  
అతనికడకు బోయి వెంటనే జీతముల నిమ్మని గోరి రమియ్య,  
అత డబ్బీయనందున అమర్వాద మాటలాడి రనియ్య, పిమ్మట  
బ్రిష్టుగా రొక బండిలో బయటికిరాగా రాళ్లను ఇటికపెల్లి  
ను బండిమీదకువెక్కి బండిని పొడుచేసి బ్రిష్టుగాు నందుండి  
వెకితినీ కొట్టిరనియ్య కేసురాగా అలపూరు పోలీసు మేజస్ట్రే  
టుగారు దాని విచారించుచున్నారు. విచారణ ఇంకను ముగి  
యలేదు.



ప్రజాభిప్రాయములు

I

శ్రీ శంకరాధ్యక్షులవారి లింగైక్యము

ఆంధ్రప్రదేశ్ సాంపాదకవనము:

అయ్యో, బ్రహ్మశ్రీ ముదిగొండ శంకరాధ్యక్షుల వారి పురస్కారమును నీ పరంగల్ పురమందును ధర్మ భక్తాగ్రగణ్యులైన వైశ్యభృంధములే 18 దినములు ద్వీపము ముగా మాపేక్ష్యరాధ్యక్షయను సర్వభాతులకు అన్నదానము ను నిలుపేదలకు ధాన్యదానమును చేయబడినది.

శివపురం కర్వలలింగం.

II

ఆంధ్రప్రదేశ్ సాంపాదకవనము:

అయ్యో, ది 20-5-19 వ తేదీయందు శ్రీ శంకరాధ్యక్షుల వారి సమాజమందిరమున బ్ర. శ్రీ శంకరాధ్యక్షులవారి నిర్వాణ మునుగురించి శ్రీ శాడిగొండ పూర్వ య్యకాశ్రమిగారి అధ్యక్షత క్రింద సభ సభకుడినది. బ్ర. శ్రీ శంకరాధ్యక్షులలింగం అయ్యవాగ్ధుగారుగూడ సభకు విచ్చేసియుండిరి. వై. శ్రీ పార్థ సములే సభ ప్రారంభింపబడి, కొందఱు సభికులచే శ్రీ ఆరాధ్యులవారిచేవికమునుగూర్చి ఉపన్యసింపబడినది. ఆనంతరము శ్రీ ఆరాధ్యులవారు సిద్ధిబొందినందున, శంకరాధ్యక్షులను తియసుపేర ప్రతివత్సరమున నొక ఉత్సవమును జరుపుటకును శ్రీవారి చిత్రపటమును శ్రీ శైవసమాజమందిరమునం దేర్పించుటకును, సభివారిచే తీర్మానింపబడినది.

శ్రీమది ముదిగొండ మల్లికార్జునరావు

వాతావరణ వర్షిత్వ

1919 సం. జూన్ 20-7-2 తేదీ కుక్కవారము.

Table with 6 columns: వర్షా మొత్తము, వర్షా మొత్తము, వర్షా మొత్తము, వర్షా మొత్తము, వర్షా మొత్తము, వర్షా మొత్తము. Rows include గోపాలపూరు, విశాఖపట్టణము, కాకినాడ, బందరు, నుంటూరు, నెల్లూరు, మద్రాసు, మైదరాబాదు, అనంతపురము, బళ్లారి, కర్నూలు, కడప, పెంగుళూరు, కల్లూరు, నేలమ, కోయంబుత్తూరు.

వాయు భారము సర్పాదులలో కొంచెముగా హెచ్చుచు, బంగారాభారమున క్రిమేణతగ్గుచున్నది. ద్వీపకల్పమునందు నైరము వాయుభారముగ్గుచున్నది. గాలివాన అన్ని వోట్ల యున్నది. గాలివానలలో వాయువు సముత్ర మతీ తీవ్రముగా వీచుచున్నది. పశ్చిమతీరమునను పశ్చిమోత్తరముగను, ఇతర వోట్లను పశ్చిమదిక్కుగను వాయువు వీచుచున్నది. కోర మాండలు తీరమునందును, మైసూరునందును, దక్షిణప్రాంతమునను మధ్యమోడ్లతీర హెచ్చుచున్నది. ఇతర వోట్ల మామూలుగ నేయున్నది. రాత్రివేదిమి అంతతీవ్రముగా లేదు. ఆర్ద్రత తగ్గుచున్నది. ఆకాశమున మేఘము లెక్కువగా నున్నది. గాలివానలను బందరునకు త్రగమున వర్షము తీవ్రముగా కురిసినది. పశ్చిమతీరమున వర్షము మామూలుగ నేయున్నది. గాలివాన తేజమునం దింకను వ్యాపించియుండలేదు. నేటి యందయము రిగంటలకు గోపాలపురమున గాలివాన యున్నటుల తెలియచున్నది. పి. ఆర్. చిదంబరయ్యగారు. ఆర్జింగు వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

బాల్లికుకు మిత్రమండలి వర్గము.

లండను, మే 28:—బాల్లికు రాష్ట్రములందరినీనిబట్టి ఎస్టాబ్లిష్మెంట్, టెటావియా, కూలినియా, రెవెన్యూ, లిబ్, కొన్స్టాబుల క్రిటికు వర్గమును సంప్రకుత పక్షముంచుచునది. కల్లులు లూలెంట్టుగారు క్రిటికు 1 మిమెనరుగా నియమించబడినది. అతడు మే 25 వ తేదీన లండను నగరమునండి బయలుదేరిన. లిబ్, కల్లులను అధికారులు తెలిపిరి.

రషియా కరిస్తితులు.

స్టాన్బు మే 28:—లెనినుగారి యధికార మంత్ర్య మయ్యెను రూషిగ రషియానుండి తెలియుచున్నది. పెట్రో గ్రాదు స్టాన్బునుగుట కెట్టి నిరోధ ముండజాలదు.

బోల్షివికుల సంపూర్ణ పరాజయము.

లండను, మే 28:—దక్షిణ రషియాధ్యక్షుల విశ్విక వైశ్యము మాన్యనిత్రజేక్షమున పూర్తిగ నోడించినది. రేమాంటునోదగ్గర నన్న బోల్షివికు మూలస్థానము కట్టుకదీసిరి. 3500 యాధ్యులడి, 15000 క్రొత్తుకువాడులు 18 ఫిరంగులు కట్టుకదీసిరి. 10-వ బోల్షివికు వైశ్యము గొప్ప పరాజయమును బొందినది. 10000 బందిల 28 ఫిరంగులను వచ్చుచున్నది.

జర్మనుల అపోహము

లండను, మే 28:—జర్మకు ప్రతి సుధివరతులను అమెరికా వార్తాపత్రికలకు తలెములముగ పంపబడినది వివిధ తెలుపే యిట్లుచేయగూడదని రాష్ట్ర ప్రభువు గారు తెల్ల నుట తెలిపినది. ఎవరుకో లెక్క అభిప్రాయమును బడిరిని తెలియజేసెను. కర్నూలు హాస్తిగారి కొక బాబు పంపకలసి యున్నదిని తెలుపుచు రాంబా పురపుగాను జర్మకు ప్రతి సందర్శకుల మొదటిభాగమును ఆముకు అందజేసిరి. మిగిలిన దానిని యదవా దిచ్చినదనిరి హార్ గిసుబర్న్, హార్ ల్యాండునుబర్న్ మరి ఇంకోక 22 కార్మిద్యులును నేటి సాయంకాలము జెర్మనుకు పంపినది.

బెర్నూస్టాపు ప్రభువుగారి ప్రస్తావన.

జర్మనులు సంధిని విచ్ఛేదించుటకు. బెర్నూ, మే 28:—బెర్నూస్టాపు ప్రభువుగారు ప్రశంసించుచు, కొంటురాంటుజోగారు సంధివ్రతమున చేవ్రాలు చేయుటకంటె తానుచేవ్రాలు చేసిన బాగుండునని పాక్షికు వార్తాపత్రికయొక్క అభిప్రాయమునను ఆక్షేప్త్యపడిరి. మాన్సి జేక్షమునకు ఉరికితుతో కుల్యమైన ఈ సంధివ్రతమును జర్మకు దేశమున చేవ్రాలుచేయదు.

జర్మనీలో రాదలచిన విజయము.

కో మెమోగను, జూన్ 1:—నాస్కిగారు సంధివరతులను ఆక్షేపించు భావపదర్శనముల నంగీకరించిరి. ప్రస్తుత మిట్టి చర్యలు గావించినవారలవై నైరకాశమును తీవ్రముగా ప్రయోగించెదమని నడివినటులను, జర్మనీదేశము లో గందరగోళములు బయలుదేరి ననియును జెర్మనులింగ్రి వార్త చెప్పుచున్నది. సభలవలన ఆందోళనము అభివృద్ధిచెంది రాష్ట్రమునకు అపాయము వెచ్చుచున్నదని ప్రకటించుచు గృహములయందును, విహారంక్షలయందును సభలుగావించ నూడదని బహిష్కరించెను. అల్లములు అవకలసిన దనియును, ఈ చర్యలు కేరవులు జర్మనీని దండెత్తుటకు అవకాశము విచ్చుననియు, సంధివరతులకు జర్మనులు తిరుగ పంపిన సమాధానమును మిత్రమండలి వ్యతిరేకించినయేదల, జర్మనురాజ్యాంగముయొక్క జీవితమును నిలబెట్టుట కివసరమైన సలహాలను ప్రభుత్వమువారు తీసికొందురనియు నుడువుచు తూర్పుభాగమున నన్న జర్మకులకు ప్రభుత్వమువారికి విజ్ఞప్తి పంపిరి.

బ్రిటిషు సైనిక సంక్షేమము

లండను, మే 28:—పెర్మిగు ఫోర్సునుండి “దెయి రీమెయిన్” కిట్లు తెలియజెప్పెను. జవరం గొడిగారి యాజమాన్యమున బ్రిటిషు సైనికసంక్షేమము మేలెంచెను.

జర్మనులు-పూర్వయువ రాజు

లండను, మే 28:—ప్రెస్టుకెక్సిక హేగు విశేషరి ఇట్లు తెలియజరుచున్నాడు. జర్మనుల పూర్వయువరాజు మే 28వతేదీన తలగని కలంపుగ హేండున కు త్రరమందుకు యాతేక్కుష్టమును కేగిరి. అచట నతని కొక మోటారు వేది యుండెను. అది ఎవటి కేగినాచెనో తెలియదు.

స్థానిక వార్తలు

నిమ్మజాతి ఉద్ధారణసంఘము:—చాకలపేట లోని నిమ్మజాతి ఉద్ధారణసంఘమువారి హాలులో ఈ నెల 8 వ తేదీ ఆదివారము ఉదయము రిగంటలకు స్వామి బ్రహ్మానందగారి అధ్యక్షతక్రింద ఒకసభ జరుగుచు. ఎమ్. ఆర్. జంటువాడముగారు “అభివృద్ధిమార్గము”ను గురించి ఉపన్యసించుచును.

అమృతసరస్సు కుట్రనేరము.

ఈ విచారించుటకు 2-వ తేదీన నైరకాశవసంఘ మొకటి నెలకొల్పబడినది. నెయిపుడ్లిక డాక్టరు కెయిలో, బార్. ఎల్. లా; డాక్టరు శత్యకాంత్ ఎం. సి. బహురల్ ఇస్లాము ఖాన్ బాబ్రిపుర మాపీజా మహమ్మదు బషీరు, వైద్యుడు కొట్టు మాలు, యంతాగిడికారి, సారానాబాదాను వర్తకుడు, గురు దీతుసింగు, బార్. ఎల్. లా; అప్పారవ్ సవ్యాసి, తీనవాధ్, వాక్సు క. తివాసంపాదకులు, కమాదాట్లు, వైద్యుడు, గులాముబీ, గులాము మహమ్మదు, ఆల్. డల్. అజీజా, మహమ్మదు ఇస్మాయిలు, దుకాణవాగ్ధు, మోతీరాము, వర్తకుడును ముద్దయిలగ జేర్చుండిరి.

ఆర్ధులు యుద్ధము.

ప్రభుత్వ ప్రకటన—ఈ వార్తానుండి తూర్పుభాగమున ధాలు సమీపమునందు శత్రువైశ్యము లేవియులేంట్లు తెలియవచ్చెను. శత్రువు వాదిర్వాసును సాదగ్రిని దోయకొనుచు స్వల్ప విశ్వసంపదముచున్నది. పెట్రోలోయన్గిలి మరింత నెయ్యదిగ నన్నది వివిధ ప్రదేశములకు రిపోర్టింగ్ సైనికుల సంఖ్య 1500 ఉండునని మదింపుచేయబడినది. జోరా ఇస్మార్ ఖానుకు శత్రువును దున్ను దో జల్ సుగద్దువద్ద కొంత మంది మేకవాచీలును, పెరానీలును దాము లొనరింపినట్లు తెలియజెప్పెను వారి నెయ్యొకట కొందరి మంపబడినది.

ఆస్త్రియా సంధి వరతులు.

ఆస్త్రియాదేశమువారు సంధివ్రతమున చేవ్రాలు చేయుటకు సంధివరత్తువ్రతము వారికి జూన్ 2-వ తేదీ నిమ్మకు సంధిసభవారు తీర్మానించిరి.

రేవిషుప్రజాప్రభుత్వము.

జర్మనీదేశపు ప్రకటనము. రై నాండి ఎడల భాగముననున్న ప్రాంతముల (తేమ్య ప్రభుత్వమునందలిదీని ప్రత్యేకము) రెనిషు ఆను పేదగుల ప్రజాప్రభుత్వమును నెలకొల్పించు జర్మనీప్రభుత్వమువారికి ప్రకటనమును ప్రకటించిరి.

బోల్షివికు సైన్యము.

లండను, జూన్ 1:—బోల్షివికు యుద్ధకాశము మరి మూడు నాకలును (కాన్స్టాన గోల్గాకు పడమటితీరమున చుట్టడించినది. 7 బ్రిటిషు యుద్ధవాణు ఈయుద్ధమున పోరినవి. 50 నిమిషము త్రెవ పడక బోల్షివికులు క్రాస్సు డెటుకు పారిపోయిరి.

బ్రిటిషు ఋణము.

లండను, మే 28:—ప్రస్తుతము బ్రిటిషు అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములకు 405 కోట్ల పౌండుల ఆరణ ఋణము నియమించియున్నది.

బాల్లికు-వాసులు రీగా నాక్రమించుకొనుట.

లండను, మే 28:—ప్రభుమందిరమున కెస్టర్ గారికి ప్రత్యుత్తర మొసగుచు కర్నూలు హాస్తిగర్లు గారిట్లు చెప్పిరి:—బాల్లికు-వాసులు జ్యుల అశ్వికదళ సహాయమున రీగా నాక్రమించిరి మే 24-వ తేదీన రీగాయందలి బ్రిటిషు ప్రతినిధి తెలిపెను. ఇంక నేమి చేయవలయునదియు స్థానికుల నందలి మిత్రమండలి ప్రతినిధులు తమలో తా ములోనించుకొనిరి.

Wanted.

For the R. Ch. High School Pithapuram from 1st July 19 a qualified Shorthand & Typewriting teacher on Rs 40-2-50 (annual) & a Mathematics L. T. on Rs 80-4-100 (annual) Applications should reach the Headmaster before 15th June. 1631

## ఆంధ్రపత్రిక

1919-వ సం॥ జూన్ నెల 6-వ తేది

శుక్రవారము.

## భూమి శిస్తు

మద్రాసు రాష్ట్రపు 1917-18 సంవత్సరపు ల్యాండు రివిన్యూ పరిపాలనా నివేదిక మిపుడు చేసినది. ఈ నివేదిక వెలువడుటకు సంవత్సరము నకు పైగ నాలస్యముగల కోచనీయము. కర్నూలు, దక్షిణార్కాటు మండలపు రిపోర్టులు తమకు సకాలమున జేరకుండుటచే రివిన్యూబోర్డువారు ఆలస్యము జేయవలసివచ్చె నని, నివేదిక తెలుపుచున్నది. మండలాధికారు లింకను చురుకుగ బని చేయుట యవసరము. సివిలు సర్వీసువారి సాక్షాత్తు మునకు, ఇట్టి విషయములు నిదర్శనములు గా జాలవు. ఈ నివేదిక 1327 ఫసలీకి సంబంధించి యున్నది. ల్యాండు రివిన్యూవద్దతి తిన్నగ లేదని యు, కొన్ని వత్సరముల కొకమారు అధికారులు ఇచ్చవచ్చినటుల భూమిశిస్తును నిర్ణయించుచుండుట, రయతులకు మిగుల బాధకరముగ నున్నదనియు, ప్రజలు చాలకాలమునుండి మొరలిడుచున్నను, ఉపశాంతి గలుగ లేదు. శాఖావిభజన సంఘమువారు ల్యాండు రివిన్యూను కేవలము రాష్ట్రీయవిషయములలో జేర్చుట భావ్యముగ నున్నది. ఏలనన, ఈ విషయము సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమునకు జెందియున్నంతవరకు, ఏరాష్ట్రపు శిస్తు లా రాష్ట్రీయయోగమునకు వెచ్చింపబడునను నాశకు తొపు లేదు. ఇండియా ప్రభుత్వము వారు, రాష్ట్రము లిచ్చుచున్న ధనపు మొత్తముతో నిమిత్తము లేకుండ, వసూలయిన మొత్తము నన్ని రాష్ట్రముల కిచ్చవచ్చినటుల బంచుటచే, సప్త మధికముగ గలుగుచున్నది. శాఖా విభజనసంఘమువారి యేర్పాటు కొనసాగునెడల, ఏరాష్ట్రపు మొత్త మారాష్ట్రమునకై వెచ్చింపబడును. కాని, రాష్ట్రమునందలి అధికారవర్గ ప్రభుత్వము న శాఖా పరిపాలనము నొనగూచో లాభ మే మాత్రము గలుగదు. ఈశాఖ ప్రజాయత్తమగుట యవసరము. లాండు రివిన్యూను శాశ్వతముగ వైనను నిర్ణయింపవలెను. అటులగానిచో, ప్రజా ప్రతినిధి సభవారియను దీనిని నిర్ణయించుచుండవలెను. శాఖావిభజనసంఘమువారి శాఖను అధికారాయత్తము గావించి యుండుటచే లాండు రివిన్యూ సెటిల్మెంటు వద్దతి యిదివరకు వలెనే కొనసాగుచు ప్రజల దుస్థితి నేమాత్రము దొలగింప జాలకుండును. ఈశాఖ ప్రజాయత్తమగుట ఎంతటి యవసరమో, సర్. శంకర నాయుడు గారు సహేతుకముగ చెలిపి యుండిరి, వారి వాక్యముల నీసందర్భమున గమనించుట యవసర మగుటచే వాటిని బొందుపరచెదము.

“నాయభిప్రాయ ప్రకారము, కార్యనిర్వాహక వర్గ ప్రభుత్వమువారికి రివిన్యూను వృద్ధిజేసెను సధికార ముండ గూడదు. లాండు రివిన్యూ, శాసనసభవారిచే మాత్రమే విధింపబడదగినదై యున్నది. కాశ్యతముగ నిర్ణయించబడిన జమిందారులూర్పు దప్ప కార్యనిర్వాహక ప్రభుత్వమువారు మిగిలినవాటి గూర్చి యొకసభాంతమును సెలవిచ్చుచున్నారు. నూమి, ప్రభుత్వమువారి స్వంతత్వమున యనియు, వారు తమ యిచ్చవచ్చినటుల నిర్ణయించెడి ఏశిస్తునయినను, భూమి యజమాని చెల్లించితిరవత సనియు, మీ యుద్దేశము. ప్రపంచము లోకెల్ల హిందూజాతియందం దొక్క జాతియందే, రివిన్యూ నిర్ణయమును జరగవలెగాని, ధర్మముగాని, స్వర్గముగాని తో నెడవలెను. ఇట్టి సిద్ధి ప్రబలుట చేతనే జీవహరిత్యము

విశేషముగ పెరిగిపోవుచున్నది. భూమిపై పెట్టుబడి పెట్టుటకుగాని, విశేషపరిశ్రమ జేయుటకుగాని, ఆ నేరము వెలయచున్నది. అందుచే, భూమ్యాదాయములో నిమిత్తములే శిస్తు హెచ్చునలను నిర్ణయించుటకు రాష్ట్రప్రభుత్వములకు వికలాధికార ముండవలయు నని, శాఖావిభజనసంఘము వారు గావించిన సూచన, వారినివేదికయందలి 79 వ పార్గ్రాఫ్ లోని విషయములకుగూడ సంబంధించి యుండవలెను. భూమిపై శిస్తునైనను శాసనసభావర్గముగ గాని, నియమిత కాలములోపల జరిగెడి సెటిల్మెంటుల మూలమునగాని, విధింపబడిన యధికారమును, ప్రజాయత్తము గావించుట యవసరము. ఇది జరుగనిచో, (1) భూమిశిస్తువర్గము మే మాత్రములపై జరుగవలయునో అమాత్రములు రాష్ట్రీయ శాసనములందు జేర్చబడవలెను. (2) ప్రతిమండలపు సెటిల్మెంటును బిల్లురూపము దాల్చవలయును. మిగిలిన పన్నులకు సంబంధించిన బిల్లులు రాష్ట్ర సయిన విషయమనే, సెటిల్మెంటు బిల్లు శాసనసభవారిచే సంగీరింపబడవలయును.”

సర్ శంకర నాయుడుగారి సూచన కొనసాగుచో కార్యనిర్వాహక ప్రభుత్వము తన యిచ్చవచ్చినటుల శిస్తులను మార్పులకు వీలుండదు. భూమిపై పెట్టుబడి పెట్టి, భూమిని బాగుజేసి కొనుటకు, ఖామందుల కపుడు ప్రోత్సాహముండును. దేశసాభాగ్య మీ తీరున హెచ్చుటకును వీలుండును. ఈశాఖ అధికారాయత్తముగ నున్నంతవరకు, రయతులు సర్వరాశివృద్ధి గాంచుటకు వీలుండదు. భారతీయ రాయబారు లీ శాఖ ప్రజాయత్తమగునటుల కృషి నలువవలసియున్నది. 1327 ఫసలీకి సంబంధించిన నీ ల్యాండు రివిన్యూ సెటిల్మెంటు రిపోర్టుపై, ప్రభుత్వము వారి విమర్శనము ఏదేని మిది వంక్రులలో నిమిడియున్నది. ఇట్టి ముఖ్యవిషయమై, ప్రభుత్వమువారు తగిన విమర్శన కావించకుండుట సమాజనముగ లేదు. 1917-18 సంవత్సరమునందు కాలమాన మనుకూలముగ నున్నదని తెలుపబడినది. ఆహార వదార్థముల ధరలు మాత్రము వెనుకటివత్సరముకన్న హెచ్చుగనున్నవి. ఇందుకు కారణ మెద్దియో రివిన్యూబోర్డు వారు సూచించియుండలేదు. ఋతువులు తిన్నగ నున్నను లేకున్నను, ధరలుమాత్రము తగ్గుండుటచే, ప్రజల సంకటములు తొలగిపోకున్నవి. జిరాయతీ చేయబడిన భూమి మామూలుకన్న 6,55,000 ఎకరము లధికమయ్యెను. భావ్యము, వేరు శెనగ, ప్రత్తి, నీలిమందు వంటి లధికముగ పండినవి. వశువుల దుస్థితి మాత్రము దయనీయమగుచున్నది. నివేదికవత్సరమున 70,018 వశువులు రోగముల మూలమున మరణించెను. వెనుకటి వత్సరపు సంఖ్యకన్న ఈ సంఖ్య 1430 వరకు హెచ్చినది. ఆంధ్రదేశమునందు కృష్ణా, గుంటూరు, అనంతపురము బళ్లారిమండలములందు రోగము లధికముగ నున్నవి. వశుమరణము హెచ్చుకుండునటుల తగిన శ్రద్ధను అధికారులు ధీసికొనుట యవసరము.

రివిన్యూ మొత్తముమీద వెనుకటి వత్సరము కన్న వృద్ధియైనదని చెప్పవచ్చును. శాశ్వతపు పేష్కాటు సిస్తు 49,88,219 రూప్యములనుండి 49,92,012 వరకు హెచ్చినది. ఈనాం భూములపై క్విట్టరెంటు మాత్రము 185 రూప్యములు తగ్గినది. రయతు వారి భూముల సిస్తు 3,10,964 రూప్యముల వరకు హెచ్చినది. నీటితీరువ, రెండవవంటిశిస్తులకలసి మొత్తముమీద 1,36,926 రూప్యములు హెచ్చినవి. శిస్తుసమూలుకూడ హెచ్చినది. కాని రెమిషనులు 2,17,649 రూప్యములు తగ్గినవి. రెమిషనుల నిర్ణయము మిగుల అసంతృప్తికరముగ నున్నది. ఇందు విషయమై ప్రజాప్రముఖులతో, సభికారులు యోచించుట లేదు. రెమిషనులు తగ్గుటచే, ప్రజలు శిస్తుల చెల్లించుటకు శక్తిగలిగి యుండిరని, తలచుటకు వీలుండదు. ప్రజలు శాసనబద్ధ లగుటచే ఎటులెటుల తంటాలుపడి తమ శిస్తుల చెల్లించి, ఆ

వైన తలతడిమి చూచుకొందురు. అసంభవమయిన దప్ప, శిస్తుల చెల్లించుట కెంతటి కష్టపరిస్థితులం దయినను, రయతులు వెహాడియరు. రివిన్యూ క్రిందగాని, సెస్టుల క్రిందగాని, 7,84,35,035 రూప్యముల డిమాండు కలదు. ఇందులో 7,71,57,217 రూప్యములు ఫసలీ ముగియులోపలనే వసూలయినవి. 1919 సంవత్సరము 1 వ జనవరి తేదికి వసూలుగావలసిన మొత్తము 2,65,561, రూప్యములు మాత్రము మిగిలియుండెను.

లాండురివిన్యూ, సెస్టులును, కలసి వసూలు చేయబడుచున్నవి. ఈ వసూళ్లను ప్రత్యేకముగ వివరించుటకు ప్రయత్నము జరుగుట లేదు. ఇందు వలన రెంటియొక్క మొత్తమును ప్రత్యేకముగ విడదీయవచ్చునను విశ్వాసము మాకు గలుగకున్నది. 1326 వ ఫసలీకన్న జపునోటినులు 1327 ఫసలీలో 10725 వరకు హెచ్చినవి. ఈ హెచ్చుదల కృష్ణా, అనంతపురము, ఉత్తరార్కాటు, తంజావూరు, మలబారు మండలములలో విశేషముగ గన్పట్టుచున్నది. ఆస్తి వేలమయిన బాక్ దారుల సంఖ్యగూడ 1326 వ ఫసలీకన్న నీఫసలీలో హెచ్చుగనున్నది. దీనినిబట్టి, భూమి యజమానులకు శిస్తు చెల్లించుట కెంతటి కష్టము గలిగెనో యూహించవచ్చును. జప్తయి, విక్రయమయిన భూముల విషయము జూచిన, సంతాపము కలుగక మానదు. 1,52,456 రూపాయల విలువగల భూమిని రు36,971 లశిస్తును రాబట్టుకొనుటకు దొరతనము వారు వేలమువేయగా, రు 58,430 రూప్యముల క్రయధనము మాత్రముచేరెను. ఇందువలన, భూమి ఖామందు లెంతటి నష్టముల చాలయిరో గ్రహింపవచ్చును. ఇట్టి హింసక్రయపు వద్దతి ఎంత త్వరలో మారిన ప్రజలకంతటి శ్రేయస్కరము. ప్రతి తాలూకాకును కలెక్టరులు సెటిల్మెంటును అయిదు సంవత్సరముల కొకమారు జరుపవలయునని, విధిగలదు. ఈ విధిని గంజాము, కృష్ణా, సేలూ మండలముల కలెక్టరులు తప్ప మిగిలిన వారెల్లరు నిర్వహించిరి. భూమి ఋణముల శాసనముక్రింద నివేదిక వత్సరమున 8 లక్షల ద్రవ్యము ఋణముగ నొసగబడెను. వీటిలో చాలభాగము తిరిగి వసూలయ్యెను. లాండు రివిన్యూ ప్రజాయత్తశాఖలో జేరిన గాని, రయతుల సాభాగ్యము పెంపొందనరదు. ఈ విషయమై ప్రజలు తమ కోర్కెలను స్పష్టముగ నివేదించుట యవసరము.

ఆంధ్ర దేశము: కొన్ని యంకెలు

లాండు రివిన్యూ పరిపాలనముగూర్చి, ప్రధాన వ్యాసమున వివరించి యుంటిమి. ఈ సందర్భమున ఆంధ్రదేశము చెల్లించెడి వన్ను లెంతో, ఆంధ్రదేశమునందు పట్టాదారు లెంతమంది గలరో మొదలగు విషయములను తెలిసికొనుచో, మద్రాసు రాష్ట్రమునందు ఆంధ్రదేశ మెట్టి ప్రాముఖ్యము వహించినదియు తెలియగలదు. ఆంధ్ర మండలములను ప్రత్యేక రాష్ట్రముగ నిర్మించునెడల, రాష్ట్రమునకు తగిన లక్షణము లన్నియు దీనియందు గలవని తేటపడును. 1327 ఫసలీ నివేదికయందలి యంకెలు కూర్చబడినవి గాన, పాఠకుల సౌకర్యార్థమై వాటిని బిట వివరించెదము. ఆంధ్రదేశమందలి జమిందారులు చెల్లించెడి పేష్కాటు విషయమై నివేదికయందు వివరముగ తెలుపబడి యుండలేదు. కాని కనుపడినంతవరకు, ఆంధ్రదేశ జమిందారుల భూమి విస్తీర్ణము, ఆదాయము, చెల్లించెడి పేష్కాటు మిగిలిన భాగములకన్న సభికమనుటకు సందియములేదు. రయత్వారీ భూములలో మొరకవల్లము గలసిన

విస్తీర్ణము, అసెస్ మెంటు ఈవిధముగ వివరింపబడినవి.

Table with 3 columns: విస్తీర్ణము (విస్తీర్ణములు), విస్తీర్ణము (అకరములు), విస్తీర్ణము (రూపాయలు). Rows include గంజాము, విశాఖపట్టణము, గోదావరి, కృష్ణా, గుంటూరు, నెల్లూరు, కడప, అనంతపురము, బళ్లారి, కర్నూలు, చిత్తూరు.

రాజధానికంటేకును మొత్తపు విస్తీర్ణము 25,487,479 ఎకరములును, శిస్తు 5,22,59,784 రూపాయలును కనుపడుచున్నది. ఆంధ్రదేశమున రయిల్వేరీ భూముల విస్తీర్ణము మొత్తపువిస్తీర్ణమున దాదాపు సగమువంతును, శిస్తు మొత్తపు శిస్తులో మూడవవంతుకన్న నెక్కువగాను కన్నట్లు చున్నది. ఈ క్రిందిసంఖ్యలు సింగిలు, బాయింటు పట్టాలమొత్తమును, శిస్తును తెలుపగలవు.

Table with 3 columns: విస్తీర్ణము, మొత్తపుపట్టాలు, శిస్తు (రూపాయలు). Rows include గంజాము, విశాఖపట్టణము, గోదావరి, కృష్ణా, గుంటూరు, నెల్లూరు, కడప, అనంతపురము, బళ్లారి, కర్నూలు, చిత్తూరు.

రాజధాని మొత్తమున 4,222,543 పట్టాలును, వాటిపై శిస్తు 5,18,22,389 రూపాయలును కనుపడుచున్నవి. ఆంధ్రదేశపు అంకెలు మొత్తపువాటిలో మూడవవంతుకన్న నెక్కువగానున్నవి. ఇక జమీందారీల గూర్చి యీక్రింది యంకెలు ప్రచురింపబడినవి.

Table with 3 columns: విస్తీర్ణము (అకరములు), విస్తీర్ణము (రూపాయలు), విస్తీర్ణము (రూపాయలు). Rows include విస్తీర్ణము, విస్తీర్ణము, విస్తీర్ణము, విస్తీర్ణము, విస్తీర్ణము, విస్తీర్ణము, విస్తీర్ణము, విస్తీర్ణము, విస్తీర్ణము, విస్తీర్ణము.

వృత్తాంతములు.

మి. ఓ. నవారా స్త్రీయగు గడచిన ఆదివారమునాడు సాయంత్రం 4గంటలకు నూతనాకాశము దాడివెడలినది.

మదరాసు నగరములో పరిశ్రమలపై డైరెక్టరుగా నున్న ఆర్. డబ్ల్యు. డేవిసుగారు ఇప్పుడు బెంగళూరులోని పరిశ్రమ పాఠశాలను దర్శించుచున్నారు.

కాలచక్రము తిరుగుచున్న దను నూతనానుభవముగా బొంబాయిలో గడచిన బుధవారమునోజున గొప్ప వర్షము ఒక అరగంటవరకు కురిసినది. ఆకాశము ఇంకను మబ్బు కమ్మియున్నది.

డబ్లింగ్. ఎ. విరవ్ నైపుగాని మరణవార్త:— కలకత్తా జ్యూను 5:— సామాన్య కానకభద్ర ప్రతినిధిగారగు ఆనందబుల్, విలియము ఆలన్ విరవ్ నైపుగాని కలరా కలన ఈరోజున కాలముచేసిరి.

అలహాబాదులోని "భవిష్య" ముద్రాగ్రంథాలయపు అధికారియగు నుండరలాల్ గాజీవలనబాదీనుగా నిర్వహించిన 1500 రూపాయలు, గవర్నమెంటువారికి వ్యతిరేకముగ కొన్ని సంవత్సరముల వ్యాపారమునకై, స్వాధీనము చేసికొనబడినది.

నిప్పుకాముల విద్యార్థులకు వేతనముల మెసగుటకు మైసూరు ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించుకొనిరి. జనసంఖ్యకు బట్టియు పాఠశాలలలోవు విద్యార్థుల సంఖ్యకుబట్టియు ఈ విద్యార్థివేతనము వీయబడును. తాత్కాలికముగ రెండు సంవత్సరములవరకు ఇది యియ్యబడును.

ఇంగ్లాండునకు ఒక తేదీ తరువాత బయలుదేరు పోయే డెలో బోవువారలకు ఒడిశేపు హెచ్చించబడినది. అందుచే ఒకప్పిల్లింగు ఎసిమిడి సెన్సల మారక ము ధర ప్రకారము ప్రయాణీకులు ఈయనలనీయుండునని మ్యూజికల్ మెకంజీ సంఘమువారు తెలుపుచున్నారు. వీరు పి. డి. బి. వి. ఎస్. ఎస్. సంఘమునకు వ్యధ్యక్షులు, (ఏజెంటు).

హవరామ్యునిపాటిలో నున్న మూడు 1000 మంది కూలివాండ్రు పాకిస్థానవాండ్రు కలసి గడచిన ఆదివారమునోజున నమ్మకట్టిరి. అందులకు హేతువైదియ వియ్యపుధర హెచ్చుటవల్ల అందులకుగాను ప్రతివానిని ఒకరూపాయి వరకును హెచ్చుచేతము ఇవ్వవలసినదని కోరిరి. అంత అధికారము వారి కోరికల కనుగుణముగా నెలవియ్య మరుసటి వాటికిండి వారు తిరిగి పనిలోనికివచ్చిరి.

నేపలయ్యలకు కేసు తీర్పు:— అమృతనరమనేష నయ్యలకు కేసువిచారణ పూర్తియై తీర్పుచెప్పబడినది. నేపలయ్యలకు నెదిరించి మూడల్లుపాట్లుగారల హత్య గావించి బ్యాంకును తగ్గులపెట్టి గిడ్డంగిని బోయకొనినట్లు 21 రిఫై నేర మారోపించబడిన ముద్దాయి అందఱును మరణశిక్ష విధింపబడిరి. వారియొద్దినిప్పులపై ధోమచేయబడినది. ఒక్కయ్యలకు మాత్రము 7 ఏళ్ల కఠినకారాగారవాస శిక్ష విధింపబడినది.

బొంబాయి రాజధానియందు వియ్యము కొనుటకును విక్రయించుటకును ఆరవ్వు ప్రభుత్వమువారి సహకారము పథతి నవలంబించిరి. ఈతద్దతి ప్రకారము బర్మానుండి వియ్యమును తెప్పించి వారి నిధికుండలములకు పంచివెట్టుపని ఈక్రింది ఎనిమిది కంపెనీలకును అమర్చబడినది:— స్ట్రీట్ లైట్ కంపెనీ; సువేలకంపెనీ; లాల్ నాస్సు కంపెనీ; అమర్చుచు చూడక కంపెనీ; టర్నరు మారీజాను కంపెనీ; బొంబాయి కంపెనీ లిమిటెడ్; జి. ఏ. టెక్నికం కంపెనీ. ఇందులకును వియ్యమును తెప్పించుటలో గజగుచున్న ఆలస్యము తగ్గగలదు. మరికొన్ని కంపెనీలు బర్మానుండి తిన్నగ వియ్యమును తెప్పించుకొనుటకు లైసెన్సు లియబడినవి. అవియేతన కంపెనీయి ఇబహీమా నున్న; బొంబాయి నగరమునకు వియ్య సరఫరాచేయు కంపెనీ బొంబాయి జైనువారకనిధి; మరియొక చిల్లర ధాన్యపు బియ్యపార సంఘము.

ప్రజాప్రాతినిధ్యప్రభుత్వము.

లండన్, జూన్ 2:—రైను శట్టణములలో కొన్నిటి యందు ప్రజాప్రాతినిధ్యప్రభుత్వము నెలకొల్పబడినట్లు ప్రకటించబడినది. తాత్కాలికముగ పిన్ బేజెనులో ప్రభుత్వ మేర్పడినది. అప్పుడులకు దాక్టరు బోర్డునుగా నీ సమాచారమును సంధిసభకు కలుగు చేసిరి.

పంజాబు అల్లర్లు.

అమృతసారు జనానా అనుకత్తి కేసు.

లాహోరు, జూన్ 5:—గడచిన ఏప్రిలునెల 15-న తేదీన అమృతసారు మునిసిపల్ జనానా అనుకత్తి కేసునకు ఈ నడనుగానిని చంపుటకు ప్రయత్నించిన ముద్దాయిపై శాఖయ్యమూర్తులు తేనెలీ జోన్నగా రఫ్యూత్ నమోదించిన మార్గములూ కమిషనువారు గత సోమవారము తీర్పుచెప్పిరి. ఈ కేసులో 15గురు పురుషులును, స్త్రీయూను (యసుమ్మకు మరీరీ) ముద్దాయిలు గలరు. 7 గురు ముద్దాయిలకు కత్తివిధింపబడినది. ఆరుగురుకు ఉరిశిక్ష విధింపబడినది. వీరి ఆస్తులను ప్రభుత్వమువారు వశపరచుకొందురు. ఈ నడనుగానియొక్క వాడు ముసమ్మకు మరీరీ కృత్తిజ్ఞులై ప్రభుత్వమువారును అనుకత్తిలోనికి రానిచ్చి, రెండవసారి రిజిస్ట్రేషనుటకు వారిని తిరుగ పంపించుటకును అజ్ఞాంతర ప్రవాసశిక్ష విధింపబడినది. ఈమె ఆస్తి ప్రభుత్వమువారు వశపరచు కొనెదరు. మిగిలినవారు విడుదలచేయబడిరి.

మైసూరులోని యుద్ధవిరాళములు.

బెంగళూరు, జూన్ 5:— ఈ ఘోరసంగ్రామమున బ్రిటిషుసామ్రాజ్యమునకు జయముచేసారుటకై చేసిన సహాయములును, నూతనకాలము ప్రాంతములలోను, పేలమైయును ప్రాంతమునను ఇంపీరియల్ సర్వీసులొనరుమును, సానియతు మైసూరు ప్రాంతములలోను మైసూరు బ్యాంకుసంస్థ ప్రెస్టన్ శిక్షము చేసిన పనినిగూర్చి మైసూరుజిల్లాబుక్కుప్రతిక చెప్పుచున్నది. తయారచేయబడిన గుర్రముల సామ్రాజ్య ప్రభుత్వము వారికే అందించేయబడినవి. యుద్ధవిరాళమునకును 5000 మంది ప్రాంతజేసిరి. భవరూపముగా మైసూరురాష్ట్రపు ప్రభుత్వము వారును, ప్రజలును యుద్ధమున కిచ్చినది రెండుకోట్లరూపాయలకు పయిగ నున్నది. సెప్టెంబరు 30 తేదీకి నయ్యవలకు 15,000 కంజులు అంద చేయబడినవి. మందుగుండు సామాను లకనవర మైన నిజములకు పరిశోధించుటకు మయినూరు రాష్ట్రము యొక్క ఖని జముల కాఖనారు ప్రత్యేకకోశనలను జేయుచున్నాను. జబ్బులపురములో నున్న కుపాకింట్ల ప్యాక్టరీకి 150,000 క్యూబిక్ అడుగులు కల గలాచీకర పంపబడినది. మెసపాటోమియాలో మిటరుగేజి రైలుజేయుటకు 30,000 జేకులకు పంపబడినది. కాఫీ యున్నగునది జేయుచుండుటకు 20,000 ఎకరములలో గడ్డి పెంచుటకై బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారి కొనగలగడెను. సైనికులకు సరిగా చెప్పబడి, జేను మున్నగునవి అందుటకుగాను, చెప్పబడును, తీసుటకు పనికిరచ్చు చెట్టుచెరువుల కిలకుల రూపాయలకు తక్కువగ నీయబడినది. వాయువిమానములకు పనికిరచ్చు కర్రకొరకు కలప అంతయును పరిశోధన చేయుటకు అరకాళి విాయబడినది.

నెరిటాలు జలప్రమాదము.

అలహాబాదు, జూన్ 5:—గత సోమవారము మధ్యాహ్నము పి. డబ్ల్యు.డి. ఆసిస్టెంటు ఇంజనీరు, జే. పక్. కిన్ని ను గారు నేనిటాలుకర్త చనిపోయిన వివరములు తెలియవచ్చుచున్నది. చాలమంది సరస్సుమీద పీకారుగా పడవల మీద బోవుచుండగా, పెద్ద నుడి గాలి కచ్చెను. ఒక పడవయొందు కిన్న ను గారు ను, ఈ ప్టు ఇంజియను రైలుజేకు చెందిన అర్ధరూపాయి స్టానుగారి సతి, జాను స్టాను దొరసానియను యుండిరి. ఈపడవ రేలక్రిందులై మునిగి పోయెను. రక్షణచేయు పడవలు వీరి సహాయమునకు పంపబడినది. ఈ పడవలు వీరి దగ్గరకు చేరునప్పటికి కిన్న ను గారు మునిగి పోయిరి. జాను స్టాను సతి స్మారకము తేనిసితిలో గొని తేబడినది. కిన్ని ను గారు గజ ఈత తీచు వారు. హల్బామేను సామ్రాజీ పతకమును బొంది. జాను స్టాను సతినిరక్షించుటకై ప్రయత్నించగా, ఆయాసమునొంది, మునిగి పోవుచు "చనిపోవుచుంటిని" అని కేకలు వేసెను. చాలమంది దొంగలును పడవలలోనుండి తలక్రిందులైరి. కాని వారందరును రక్షింపబడిరి. అలహాబాదు హైకోర్టు శాఖయ్య మూర్తులు రాక్ష గారు రక్షింపబడిరి. మంగళవారము మధ్యాహ్నము కిన్ని ను గారు కేసును కనుగొనబడినది.

[illegible]

నూతన ఆస్త్రియా రాష్ట్రము

ఆస్తియా సరిహద్దులు.

రాజకీయ పరతులు

జెకోవా వకు రాష్ట్రము

సెర్వోకోర్టులో వేసి రాష్ట్రము.

హవా

సాధారణపు వర్షాలు.

“మినారిటీ”ల సంగక్షణము,

ಮೈನಾರಿಟಿಗಳು.

అస్మియా విదేశస్వత్వములు.

శ్రీనికావిక శ్రీమానికపు వరతులు.

సైనికవరతు లింకను ఆటోచనయం చున్నది.

వివిధ శత్రు స్థలములందు కయ్యావశేషమును మున్నయు  
ద్దనాకలు జలారాత్రులును అన్నియు వెంటనే పగులగొట్టబడ  
వలయును; వారికామికారముకల్ప ముచేయుటకు ఈవయో  
గింపబడవూడదు. విదేశముల కమ్మబడవూడదు. వాణిజ్యవ్యా  
పారార్థమైన జలారాత్రముని నిర్మించుటకుగాని సేకరించుటకు  
గాని వీలుపడదు. తాత్కాలిక సంధి వాటికి అస్థిరీయా సాం  
గరీలవకమందున్న శావికా ఆయుధములును, మందునందు సా  
మగ్రియు, ఇంక యేదధ సామగ్రియు వెంటనే మిత్రమండలి  
వారి కిచ్చివేయబడవలయును. విడువనాయందున్న అస్థిరీయ  
ను వాయువార్తా కార్యాలయమును మాను మానములవరకు  
అస్థిరీయాకుగాని దాని పూర్వ స్నేహితులకుగాని సంబంధి  
దిన నైవక, శావి రాజకీయ వర్తమానముల సంపుటకు వీలు  
లేదు. మిత్రమండలివారియొక్కయు వారి మిత్రులయొక్కయు  
అనుమతిసొంతయే వర్తమానమునైన సంవలయును. ఆ కార్య  
ాలయము వాణిజ్య సంశ్లేకముల సంపుట కుపయోగింపదవచ్చును.  
గాని ఆ సంశ్లేకములు గూడ పరీక్షింపబడవలయును.

ఈ మూడు మాసములలో ఆస్తియా మరి యెట్టి వా  
యినా రా కా ర్థములకు మును గలకుండదు.

వైమాణికపు వరకులు చాలవరకు జర్మను వైమాణికపు  
వరకులకు బోలెడు యాన్యువి, జర్మనీకి గలవలకు పెదకొను  
నిమిత్తము నూరు నుడుద్రో విమానముల నుపయోగించి నంగీకరిం  
పబడినది. బ్రిటీషు కటి యంగీకరణములేదు.

సం దేశ వర్తమా

అస్మియాదేశము విశేషమునకును నైనిక, నానిక, వై  
మానిక, సందేశవర్తనలకు సమకూడదు. ఏవిధేయ నానిక, వై  
మానిక, నైనిక కాఖలంజే యాస్మియనుండును ప్రవేశింప  
కుండ జూడవలయును.

శిక్షలు

శిక్షలనుగూర్చి చెప్పబడిన మరతులు జర్మను సంధికి  
సమానములుగ నున్నవి. కెయిజరుగారి విచారణ మొదలగు.  
నది ప్రత్యేకమరతుల మాత్రీమాండవు.

ఎనిమిదవ భాగమున నష్టప్రత్యామ్నాయములను గూర్చి వివరములు తెలుపబడినది. కాని అది ఇంకను సమర్పితము చేయబడినది.

తొమ్మిదవ భాగము దెబ్బ సంబంధమైనది. ఆదియు  
సమర్పించబడలేదు.



అంశం, మే 28:— సానాయి హోటలవద్ద వెయిటి  
మెయింబా రొనరించిన విందులో చాకర, గ్రీవు గారలకు రి  
వేల పానం బలంబాము నర్పించుచు వేరీగా రిట్టుచెప్పితి.  
శ్రీకార్జునార్చనామ డీయబ్లయంబను పెంట నే సన్మానించి  
చారి కట్టికొనికును గలంగకుండజేసిరి. చాకర గ్రీవుగారం  
లము చేసిన కార్యమునుగూర్చి వర్తల చాలబాగడి రినియం,  
ఆది బాగులేదనియు చెప్పుచు చాలబిడియంతలో నుపన్యసించి  
రి. చాకరగారు బ్రిటిషు నావికాధికారులను నావిక వైమాని  
క మంత్రివర్గము వారును చేసిన సమావేశమును విశేషముగ త్రి  
శంసించిరి. నావికాయోనము సముద్రములో పెంతును నాయో  
సము నానున్న సముద్రమునిద నూడే వరితును నాయోసముగ  
నుడునని అనుభవములైన బోధపద్యంబు దనిరి.

యూరప్ రాజకారీకి నగరస్వాతంత్ర్య ప్రదానము.

లండన్, మే 29:— యూరప్ రాజకారీకి నగరస్వాతంత్ర్య ప్రదానము. యూరప్ రాజకారీకి నగరస్వాతంత్ర్య ప్రదానము. యూరప్ రాజకారీకి నగరస్వాతంత్ర్య ప్రదానము.

భాత్య భావము.

లండన్, మే 30:— భాత్య భావము. భాత్య భావము. భాత్య భావము. భాత్య భావము. భాత్య భావము.

కేసడా విమోచనము.

లండన్, మే 29:— కేసడా విమోచనము. కేసడా విమోచనము. కేసడా విమోచనము. కేసడా విమోచనము.

ఇంగ్లండున కలువోట్ల ఆకాశవిమానములు అరుదినము. ఇంగ్లండున కలువోట్ల ఆకాశవిమానములు అరుదినము.

కేసడా

కేసడా కార్మికాందోళనము

అట్లానా, మే 28:— కేసడా కార్మికాందోళనము. కేసడా కార్మికాందోళనము. కేసడా కార్మికాందోళనము.

కేసడా నౌకానిర్మాణము

లండన్, మే 28:— కేసడా నౌకానిర్మాణము. కేసడా నౌకానిర్మాణము. కేసడా నౌకానిర్మాణము.

అప్పటికి కేసడావారికి కలిగిన ఓడలు తేటదీని వారు విశేషముగా కరువుతో చేయవలయు గోధుమల నూటికి 65 వంతుల చొప్పున దిగబడిపోవును.

అమెరికా

అమెరికా నౌకానిర్మాణము.

పోంట్రియాకా, మే 28:— అమెరికా నౌకానిర్మాణము. అమెరికా నౌకానిర్మాణము. అమెరికా నౌకానిర్మాణము.

అమెరికా నౌకానిర్మాణము.

వాషింగ్టన్, మే 28:— అమెరికా నౌకానిర్మాణము. అమెరికా నౌకానిర్మాణము. అమెరికా నౌకానిర్మాణము.

అంతర్జాతీయ జలనిధి సౌకర్యము నిమిత్తము 1918 సం॥ న సామ్రాజ్యయోధ్యులను తీసుకొని పామ్రాజ్యవిచారణ సంఘమును వెలకొల్పవలయునని తేసికొనినందున ఆచారణ లోనికి వెచ్చుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవని కామస్స నధిపతి బర్నూ గారికి యావరీగా ప్రత్యుత్తర మొసగిరి.

స్విజర్లండు

జర్మనీ వ్యాపారము.

స్విజర్లండు పరిస్థితి.

లండన్, జూన్ 1:— మిక్రమండలివారు జర్మనీకి వ్యతిరేకముగా కొత్త విధానముల ననుసరింప బూనుకొనినందున స్విజర్లండు జర్మనీతో వ్యాపారము చేయకయందునా అని మిక్రమండలివారు వ్యాసిన యుక్తమునకు స్విజర్లండు పార్లమెంటువారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు, జర్మనీతో వ్యాపారము చేయకలమని చెప్పుటకు వీలులేదని నడివిరిని బర్మనండి వచ్చినట్లు తెలియుచున్నది.

స్పెయిను

మాడ్రిడ్ లండన్

వాయుప్రయాణములు

లండన్, మే 31:— హిందూ పేజీ గారి వాయు ప్రయాణము మాడ్రిడ్ నుండి లండన్ నగరమునకు ఒకసారి ప్రయాణము చేసెను. కష్టము లేకుండనే విరసిన పర్యవేక్షకుని వాటెను. యంత్రములోని మరలు కొన్ని ఊడిపోవుటతో ఆ దూకు నవీణమున క్రొందరు ప్రాంతము. యంత్రము నుండి బయట పడియుండెను. పోయినవచ్చినప్పుడు యంత్రము గొని తేటెను. విమానములోని ఆరుగురును తేటెముగా నుండిరి.

హాలండు

డచ్చియిండియలో భూకంపము.

20 గ్రామములు దూపుమాయుట.

అమెస్టర్డం, మే 27:— భూకంపమువలన 20 గ్రామములు నాశనమైనవి. 18 వేలమంది చనిపోయినరని తంతి వార్త వచ్చినది.

హంగరీ

హంగరీనీతి.

కోపెనహేగన్, మే 27:— హంగరీ నుంచుండిన బండిలందరిని సోవియటు దొరకనమువారు వదిలిరి.

Joan of Arc Celebrations.

Fire at Cinema.

Serious Loss of Life.

LONDON, June 2. Valence:—Sur rhone. Fire occurred at cinematograph performance in connection with Joan of Arc celebrations. Four thousand spectators panicked and rushed for exits and women and children were trodden underfoot, hitherto thirty dead and hundred injured have been found.

Presidency of Board of Agriculture.

Mr. Earle's Impending Resignation.

LONDON, May 29. Mr. Earle announced his impending resignation from the Presidency of the Board of Agriculture.

Riga Occupied by Balts.

Allied Necessary Measures

LONDON, May 29. In the House of Commons, replying to Mr. Kenworthy, Colonel Harmsworth stated that the British representative at Libau reported on May 24th that Riga had been occupied by Balts supported by a German Cavalry division. He understood that representatives of Allies in Paris had considered the matter in view of adoption of necessary measures.

British Debt to U S A

4050 Million Dollars Net.

London, May 29. Replying to Mr. Buckley, Mr. Chamberlain stated that Britain at present owed the United States 4050 million dollars net

National Strike Proposal.

Refused by Parliamentary Committee.

London, May 29. The Parliamentary Committee of the Trade Union Congress, has decided to refuse the request of the Triple Alliance of Miners, Railwaymen and Transport workers, that the National Trade Union congress should be called to consider a National Strike to compel the government to withdraw the British troops from Russia, to abolish conscription and release conscientious objectors. The Committee considers the reply of Mr. Bonar law to the deputation Committee last week, as sufficiently satisfactory to justify their non-interference. Mr. Bonar law told the deputation that government refused to submit to dictation.

German Labour Note.

Allied Reply Presented.

LONDON June 1. PARIS:—Mr. Clemenceau replying to Jourt Rantzau's Labour Note says that Allies are most anxious to collaborate with workers in the formulating Labour legislation but such legislation must be passed by the representatives of the whole community. He declares that all demands of the Berne conference were examined and mostly embodied in the peace treaty and says that German delegates will be admitted after brief interval to full membership of International Labour Organisation. M. Clemenceau rejects the idea of holding Labour Conference at Versailles before the conclusion of Peace because the consequent delay to peace negotiations would be inimical to the interests of workers.

Rhenish Republic

Proclaimed by Germany

London, June 2. BRUSSELS:—A telegram from Aix-La-Chapelle states that German Committees have been constituted here in Cologne and other towns to promote the establishment of a republic on the left Bank of the Rhine separated from Prussia but remaining a part of German confederation. It is believed that the establishment of a new state will enable the inhabitants to escape worlds hatred of everything German.

Republic Proclaimed.

Message to Peace Conference.

LONDON, June 2. MAYENCE.—The Rhenish republic was proclaimed today in a number of the Rhine towns. The Government has been provisionally established at Wiesbaden. The President Doctor Bordon has addressed a message to the Peace Conference.

Bolsheviks Fleet.

Fled to Kronstadt.

London, June 1. HELSINGFORS.—The Bolshevik battleship "Petropavlovsk" and three others shelled the coast west of Krasnagorka. Seven British warships engaged the enemy in fight, lasting 50 minutes, after which Bolsheviks fled to Kronstadt.

Switzerland and German Trade.

Unable to give Undertaking.

LONDON, June 1. BERNE:—The Federal Council replying to identical notes from Allies dated May 19th, asking that Switzerland should prohibit trading with Germany in the event of Allies being compelled to take new measures against Germany, says that she is unable to give an undertaking which is incompatible with neutrality.

**German Counter-Proposals.****Presented to Allies.**

LONDON, May 29.  
PARIS:—The first part of the German counter-proposals was sent to M. Clemenceau by Count Rantzau last evening. It consists of 88 pages in German entitled "Observations of the German delegation on the Conditions of Peace." The second part of the German counter-proposals was presented later, and it is believed that this constitutes the complete document.

**Proposed Reduction in Allied Armies.**

LONDON, May 29.—2.30 p. m.  
PARIS:—It is reported that the German reply will propose that the reduction of the German army and navy should be accompanied by a corresponding reduction in the Allied armies.

**To be Signed with Reservation.**

LONDON, May 29.—6.10 p. m.  
PARIS:—The "Petit Journal" has reason to believe that Count Rantzau has been authorised to sign peace with the reservation that the Treaty must be ratified by a plebiscite of the German people.

**Court Bernstorff Interviewed.****Germany would not Sign Peace Treaty.**

LONDON, May 31.  
BERLIN, May 30th:—Count Bernstorff in course of an interview said he was astonished at Paris Newspaper view that he would have been more likely to sign peace than Count Rantzau. He said that no German would attach his name to a document equivalent to death sentence of the Fatherland.

**German Misunderstanding.****Note to Colonel Henry.**

LONDON, May 30.  
VERSAILLES:—When Count Rantzau learned that the text of counter-proposals had been cabled to American newspapers, he telegraphed to Berlin protesting against this step, and received a reply from Berlin declaring that there had been a misunderstanding. Count Rantzau immediately informed Colonel Henry that he had a note to deliver him and sent him the first part of the German counter-proposals saying that, the remainder would be delivered the next day. The delegates Herr Giesbert and Herr Landsberg and twenty-two Secretaries left for Berlin this evening.

**The Second Part.**

LONDON, May 30.  
BERLIN:—The second part of the German counter-proposals agrees to Allied military and naval stipulations providing that Germany enters the League of Nations on equal footing immediately. It demands however that during the transitional period Germany shall maintain larger forces for the purposes of internal order. Germany is prepared to re-occupy the western fortresses and to establish zone occupied by troops. She demands secret and unmolested plebiscite. As regards cession of territories including Alsace-Lorraine and facilities for German Austria uniting with the German Empire. She refuses the cession of Upper Silesia because the region has belonged to Germany for centuries and possesses German majority but she agrees to the cession of Polish parts of the province of Posen and West Prussia. She agrees to convert Memel, Koenigsberg, and Danzig, into free ports and to concede far-reaching rights to the Poles there.

**French Opinion.****Conditions Unalterable.**

LONDON, May 31.  
7.15 AM Paris. Opinion in French political circles is unanimous regarding the German counter-proposals that there is no necessity for verbal discussions and that territorial conditions are unalterable as regards the Saar, Upper Silesia, and the Colonies.

**Hoffman Ministry Resigns.****Soldiers Demonstration in Germany.**

LONDON, May 31.  
COPENHAGEN:—A telegram from Munich states that Hoffman Ministry has resigned in order to enable formation of ministry on broader basis.

**"He would not Sign Treaty."****Count Rantzau's Message to German People**

LONDON, May 31.—1.25 p. m.  
VERSAILLES:—Information gathered from German delegation is to the effect that Count Rantzau convoked the entire Delegation and Members of the Finance Commission before Herr Giesberts and Herr Landsberg's departure and asked them to tell the people in Berlin that he would not sign the treaty in the form presented by the Allies.

**Will Not be Signed before June 30.**

LONDON, May 31. 5.30 p. m.  
Paris:—Best informed Conference circles now do not anticipate that the peace treaty will be signed before 30th June.

**German Ex-Crown Prince.****Mysterious Movement Reported.**

LONDON, May 28.  
The "Times" Hague correspondent states that the Ex-Crown Prince left Wieringen on May 26th unexpectedly and went to Ewveluis in north Holland, where a motorcar was waiting to convey him to an unknown destination.

**Ex-Crown Prince Returns to Wieringen.**

LONDON, May 30.—1.25 p. m.  
AMSTERDAM:—The German Ex-Crown Prince has returned to Wieringen after meeting the Ex-Kaiserin at Amersfoort.

**The Prince of Wales.****Receives Freedom of City.**

LONDON, May 29.  
A brilliant scene was witnessed in the Guild Hall today, when the Prince of Wales was admitted to the Freedom of the City of London. The Duke of Connaught and other members of the Royal Family attended, and among the distinguished people present were H. H. the Maharaja of Bikanir, Lord Sinha and the Dominions High Commissioners, and Overseas Generals. After the usual ceremonial, the City Chamberlain recited the Prince's career, emphasising the gallant part he had played in the war. (Prolonged cheering) He concluded by requesting His Royal Highness, acceptance of two handsome pieces of plate. The Prince, who was in the uniform of the Munster Guards, heartily thanked the City for his splendid reception. He outlined the work done in the war by four London Divisions, and paid a tribute to their magnificent work throughout the campaign. At the conclusion of the ceremony, the Prince of Wales proceeded to a luncheon given by the corporation at the Mansion House.

**Allied Mission to Baltic.****The British Commissioner.**

LONDON, May 28.  
It is officially announced that owing to the development of the situation in the Baltic States it has been decided to despatch a British mission to Estonia, Latvia, and Lithuania, with branches at Riga, Libau, and Kovno.

Colonel Tallents, who has been appointed British Commissioner, left London on the 25th May for Libau.

LONDON, May 28.  
The "Daily Mail" learns from Helsinki that the British military mission under general Gough has arrived.

**Non-Stop Flight from Madrid to****London.****The Machine Came down in Journey.**

LONDON, May 31.  
BIARRITZ:—The Handley Page aeroplane attempting a non-stop flight from Madrid to London crossed the Pyrenees without difficulty, but was obliged to descend at the mouth of the Adour owing to the propeller coming off. The machine lies on the beach and is covered at high tide. The crew of six is safe.

**Further Details.**

LONDON, May 30.—12.30 p. m.  
N. C. 4 has left Lisbon and is expected at Plymouth this afternoon.

1.55 p. m.—N. C. 4 came down at Mondego river 120 miles north of Lisbon.

5.25 p. m.—N. C. 4 was not damaged, but the flight will not be resumed to-day.

Reuter learns that admiralty contemplate Trans Atlantic flight shortly with either airships R. 33 or R. 34.

LONDON, May 31.  
Washington, N.C. 4 has arrived at Ferrol. [Later] N.C. 4 has left Ferrol.

3.0 p. m. N. C. 4 Reached Plymouth at 2.26 this afternoon.

H. M. The King today congratulated the American Ambassador on arrival of N. C. 4.

8 p. m. The crews of N. C. 4, N. C. 1, and N. C. 3 have arrived in London they met with most enthusiastic reception at Paddington.

**Adventurous Voyage**

LONDON, May 30.—R. 34,  
When taken over by admiralty left Glasgow on Wednesday night for aerodrome at East Fortune (Haddingtonshire) she had an adventurous voyage thither owing to low clouds. The crew of thirty-one discovered at ten o'clock in the evening that they were lost in the North Sea. Later they made for the aerodrome and cruised overhead all night long in the hope of landing in the morning, but the fog prevented this. They travelled during the day as far as Yorkshire, and eventually at 3.30 in the afternoon landed at Berwick Law near the aerodrome. All were exhausted by twenty-one hours in air without food as they had expected the trip to last two hours. General Maitland director of airship services and Colonel Hicks were on board.

**5 Hundred Miles in Four Hundred****Minutes****Flight Handi Capped**

LONDON, May 31.  
N. C. 4 covered five hundred miles from Ferrol to Plymouth in four hundred minutes. She was sighted off destination at a height of 15,000 feet and escorted to land by three British Seaplanes. She was met by numerous river craft who lustily sounded sirens and thousands on shore heartily greeted approaching the American seaplane. Commander Read and crew were taken off in Motor-launch and taken aboard the American cruiser "Rochester" where they were received by the American Vice-Admiral, the Mayor of Plymouth, and Government representatives. The airmen were subsequently given public reception by the Mayor, who spoke from the May flower stone. Later they luncheoned at the Air Ministry. The seaplanes actual flying time from America was thirty-five hours for three thousand miles.

LONDON, June 1.  
The flight of N. C. 4 was handicapped by fog and occasional rain, especially in the neighbourhood of Brest. Her descent at the Mondego river, after leaving Lisbon was due to leaky radiator. The greatest height flown from Ferrol was thousand feet, but it was mostly between fifty and hundred feet, owing to fog, she crossed the channel at two hundred feet.

**Austrian Peace Terms.****Submission to Allied****Delegates.**

LONDON, May 28.  
At a secret plenary session to-morrow, the Austrian peace terms will be submitted to the Allied Delegates.

**Presentation Postponed.**

LONDON, May 29.  
PARIS:—The presentation of the Austrian terms has been postponed until 2nd June.

**To be Presented on June.**

LONDON, May 31st.  
PARIS:—The plenary session this afternoon decided to reserve the financial clauses of the Austrian Peace Terms. The treaty will be presented to Austrians at noon on 2nd June at St Germain.

**The Fiume Question.****Italy's Minimum Demand.**

LONDON, May 29.  
PARIS:—The solution of the Fiume question, submitted to yesterday's meeting of the Council of Four, which Signor Orlando described as Italy's minimum demand, is that Fiume should be an independent State bordering on Italian Istria. Italy maintains her claims to the towns of Zara and Sebenico in Dalmatia and the chain of islands running south from the Gulf of Fiume, which is strategically important, but she would renounce her claim to the rest of Dalmatia.

**Soldiers Demonstration in Germany.****Two Deaths Reported.**

LONDON, June 2.  
COLOGNE:—Two were killed and seven wounded in demobilised soldiers demonstration at Dusseldorf.

**Government of India Bill.****Colonel Yate in Commons.**

LONDON, June 2.  
In the House of Commons Colonel Yate suggested the postponement of the second reading of Government of India Bill until the joint committee had reported. Mr. Bonar Law replied that there was no precedent for referring the bill to a joint committee before the second reading.

Colonel Yate asked:—If the joint committee reports against the bill can the bill be altered after the second reading? Mr. Bonar Law replied "of course."

Colonel Yate asked for pledge that the opinions of the provincial Governments would in no way be prejudiced by taking of the second reading this week.

Mr. Bonar Law emphasised that the object of the procedure was to enable the facts to be examined more thoroughly than by any other method, suggested.

**The Martinsyde Aeroplane.****Grieve Invited to Navigate.**

LONDON, May 29.  
ST. JOHN'S:—Raynham has invited Commander Grieve to navigate the Martinsyde aeroplane, which is being reconstructed.

**German Troops in Lettland.****Entente Fresh Note.**

LONDON, June 1.  
BERLIN:—According to the German Armistice Commission at Spa the Entente yesterday presented a fresh note regarding the German troops in Lettland and Lithuania. The note says that German forces in the Baltic Provinces must be withdrawn within the time to be marked for them. General Vonder Goltz may retain the command provided he receives orders from Germany for the establishment of coalition Lettish Government. Arms must be restored to the Lettish troops while mobilisation must not be hampered and complete freedom must be assured to the new Lettish Government. Fifteen days are granted from 1st June for the acceptance of the terms.

**British Cabinet Meeting in Paris.****Discussion of German Counter-Proposals.**

LONDON, June 1.  
PARIS:—A meeting of the British Cabinet was held this morning at Mr. Lloyd George's house in Paris to discuss the German counter-proposals and certain parts of the Austrian treaty. The Premier, Mr. Balfour, Mr. Berner, Mr. Chamberlain, The Lord Chancellor, Lord Milner, and Mr. Churchill were present. Lord Curzon and Mr. Long were absent owing to indisposition. Mr. Bonar Law and Sir Auckland Geddes were detained in London on pressing business.

**The Spirit of Brotherhood.****F. M. Haig's Speech at Church****General Assembly.**

LONDON, May 30.  
F. M. Haig and General Horne visited the Church of Scotland General Assembly in Edinburgh yesterday. Addressing the assembly, F. M. Haig urged the establishment of a General staff for the Christian churches in the Empire, analogous to the Imperial General Staff in military organisation of the Empire. The only means of securing permanent peace was to develop the spirit of brotherhood born in war for which active help of a vigorous national church was necessary. A beginning should be made by forming a United National Church of Great Britain, after which a great Imperial church should be formed, to maintain the determination of peoples of the Empire. In this connection, F. M. Haig rejoiced at the movement towards Presbyterian re-union in Scotland. What Scotland hoped to gain for herself, she must help the whole Empire to achieve.



## The Afghan Campaign.

### Amir's Letter to Viceroy.

#### Cessation of Hostilities Desired.

SIMLA, June 4.

A Press communique says:—Amir Amanullah's letter dated 15th May, to the Viceroy reached Simla on the evening of the 3rd June. After referring to the friendly communications which had been passing between the two Governments, the Amir ascribes "strain of relations resulting in the outbreak of war to certain unpleasant events which arose from certain misunderstandings". He explains that the disturbances and disorders in Northern India, and more especially the unruly demonstrations in Peshawar had reached such a pitch that he was compelled to despatch troops to protect his frontiers. The Commandant of the Eastern Army considering certain points included in his own territory according to the map and plans in his possession, proceeded to carry on some digging as a precautionary measure, whereupon British troops violated the Afghan territory and the Amir was then obliged to declare war. In the meantime the envoy Abdur Rahman reached Kabul and explained that the Foreign Secretary had impressed upon him the necessity of desisting from war. It then became apparent that "events and movements which had taken place were accidental and undesirable." The Amir therefore put off publication of the proclamation of the Holy War by the Islamic Shaikhs of Afghanistan and referred the matter to the National Council who decided that an envoy should be sent to India to offer explanations and to stop the fighting. After taking exception to our bombardment of Kabul and Jallalabad by aeroplanes which he compared to bombardment of London by Zeppelins, the Amir proceeds to emphasize that he does not desire that the century-old friendship should be broken, or that bloodshed should lead to perpetual enmity between the two nations. In proof of his sincerity he points to the marked friendliness of his letter and to the fact that he encloses a signed copy of his Firman to his commanders to suspend movement of troops and to stop hostilities. He winds up by affirming that his Government has never had any idea of severing the friendly relations with Great Britain and is in no case whatever desirous of upsetting old obligations and old relations.

#### Peace Desired.

On the contrary it is desirous of an honourable and dignified peace advantageous to both parties. This, the Amir says, will be possible to secure if delegates on either side are appointed to conclude peace at as early a date as possible.

### The Viceroy's Reply.

#### British Armistice Terms.

In his reply, which it is hoped, will leave our lines for the Afghan camp this evening His Excellency expresses pleasure at learning that the Amir is now sincerely anxious for cessation of hostilities and renewal of friendship between the two Governments. He cannot however pass by in silence the allegation that what has happened has been due to an unfortunate misunderstanding. If there has been any misunderstanding it was a misunderstanding of the political situation in India and of the temper and power of the British Government. Then follows an explicit recital of the various acts of hostility committed by the Afghans culminating in the violation of the British territory by the Afghan troops.

After adducing the proofs in his possession of the Amir's preparations for hostilities His Excellency reminds him of the opportunity which he gave him, even at the eleventh hour, out of friendship for his lamented father, to retreat from the inevitable consequences of his foolish actions. To His Excellency's sorrow the Amir has refused the hand of forgiveness and friendship thus extended to him and so far from repudiating his actions had sought to justify them. In spite, however, of the ample justification for carrying the war to its logical conclusion, the Viceroy expressed his readiness to meet the Amir's overtures in a friendly spirit actuated by a knowledge of the Amir's youth and inexperience, by a desire to avoid bloodshed and mindful of our obligations to the late Amir, a faithful friend and ally of the British Government. His Excellency's Government therefore are prepared to agree to armistice on the following terms.

- (1) That the Amir should at once withdraw all his troops from the frontier. No Afghan troops are to be located within twenty miles of the nearest British force.
- (2) That the British troops should remain where they now are in the Afghan territory with freedom to continue such military preparations and precautions as may be deemed necessary. The troops will take no offensive action whatever so long as the terms of this armistice are observed by the Afghans.

That British aircraft will not bomb or machine-gun the Afghan localities or forces so long as the armistice is observed, but they will have freedom of movement in the air to reconnoitre and observe the positions of Afghan forces in order to ensure against any concentration or collection of Afghan forces or tribesmen in contravention of armistice. Further that the Amir undertake that his people will not fire at or molest British aircraft and will return without delay unhurt any British aircraft and airmen who may have been forced to land in the Afghan limits and use his utmost endeavour to ensure the safety of any British airmen who may be forced to land in tribal territory.

That the Amir should at once send urgent messages to the tribes both on his side and on the British side of the Durand frontier, into whose limits his troops have advanced and who have been excited by his agents and proclamations, stating that he has asked the Government of India for a cessation of hostilities and that he will not countenance further aggressive action on their part against the British Government and if they take such action, it will be at their own risk and they will receive no support from the Amir and find an asylum in Afghanistan from which they will be ejected if they come.

After emphasising the leniency of these terms. His Excellency invites the Amir to accept them in friendly spirit in which they are offered. If he does so, orders will

be issued to the British General Officers Commanding to arrange a meeting with the commanders of Afghan forces to sign the Armistice. Thereafter His Excellency will gladly appoint selected officers to discuss the final terms of peace with the officers deputed by the Amir and to establish once more friendly relations between the two Governments. If the Amir does not accept the terms the consequences must rest with him and with the unlimited resources of the British Empire which has just issued triumphant from a struggle with the greatest military power the world has ever seen, these consequences can only mean one thing. In conclusion, His Excellency expressed the earnest hope that he will very shortly receive such a reply from the Amir as will pave the way to the renewal of the old friendship between the two Governments.

### Punjab Riots.

#### Amritsar Zenana Hospital Case.

LAHORE, June 5.

Judgment was delivered on Monday by the Martial Law Commission, presided over by Justice Leslie Jones, in the case arising out of the attempt to murder Mrs Eason, of the Municipal Zenana Hospital, Amritsar, on the 10th April last, in which 15 men and one woman (Musammatt Mathri) were accused. Seven accused were convicted. Six were sentenced to death and forfeiture. The seventh, Musammatt Mathri, the disloyal assistant of Mrs Eason who enabled the mob to enter the hospital and sent them back for their second search, was sentenced to transportation for life and to forfeiture. The rest were acquitted.

### Mysore's War Contributions.

BANGALORE, June 5.

The Mysore Blue Book Journal, in giving a record of the part played by the Mysore State towards winning the war, refers to the work of the Imperial Service Lancers in the Suez Canal zone and in Palestine, and to the work of the Mysore Transport Corps, at Sanvut and Hai. Trained horses were supplied to the Imperial Government, and the State had recruited 5,000 men by the time the Armistice was signed. As regards money contributions, the total amount contributed or made available by the Mysore State and the people amounted to over two crores. Among other work some 19,000 army blankets were supplied up to the 30th September. Special investigations were made by the State Mines Department in regard to the supply or increase the output of particular minerals required in munition making. About 150,000 cubic feet of rosewood were supplied by the State to the Gun Carriage Factory at Jubbulpore, and 30,000 teak metre gauge sleepers for railway construction in Mesopotamia. Close upon 20,000 acres of plantation and "kaval" lands were leased to a British grass farm for raising grass. A large concession, valued at nearly 5 lakhs, was given to the lessees of tanning barks to ensure a regular supply of barks for military purposes. Facilities were provided for the survey of the kinds of timber useful for aircraft factories.

### Nainital Drowning Accident.

#### Death of Mr. Kinneen.

ALLAHABAD, June 5.

Further particulars are now to hand regarding the tragic death at Nainital of Mr. J. F. Kinneen, Assistant Engineer, P. W. D., on Monday afternoon. It appears that a number of yachting parties were out on the lake, when they were overtaken by a squall. In one of the boats were Mr. Kinneen and Mrs. Johnstone, wife of Mr. Arthur Johnstone, of the East Indian Railway. This boat capsized along with three or four other boats. Rescue boats were sent to assist them, but before anything could be done Mr. Kinneen was drowned. Mrs. Johnstone was picked up in an unconscious condition. Mr. Kinneen was known to be a very strong swimmer and had won the Humane Society's medal for saving life. It appears that he exhausted himself in trying to help Mrs. Johnstone and sank exclaiming "I am done!" A number of other ladies and gentlemen were upset out of their boats, but they were all rescued. Among the rescued was Mr. Justice Walsh, of the Allahabad High Court. The body of Mr. Kinneen was recovered on Tuesday afternoon.

### Education in Mysore.

#### Allotment of Scholarships.

BANGALORE, June 5.

In the course of the Mysore Government Order regarding scholarships to the backward classes, it is stated that the Inspector-General of Education points out that it has not been possible to club together small communities and allot scholarships to combined groups on basis of population, as the students of a particular community in a district bear no real relation to the strength of that community, and the result everywhere, therefore, has been a great disproportion in the allotment of scholarships among various communities. The number of applications received is far in excess of such scholarships available in the more educationally advanced parts of the State especially advanced parts of the State especially in the cities of Mysore and Bangalore to which a large number of students are attracted from other parts of the State. The Inspector General, therefore suggests that the scholarships should be awarded on the basis of the attendance of the pupils of each community in each district. The object of the scheme being, however, the encouragement mainly of the less educationally progressive communities and specially those inhabiting rural areas the application of the attendance test without reference to population is likely to operate to the disadvantage of these communities. The scheme is to introduce those whose numbers though large are yet most backward in education. With a view to facilitate prompt allotment of the scholarships, Government are pleased to approve tentatively as proposed by the Education Committee the adoption of a modified principle involving the application both of the population standard and the attendance. The present rules are sanctioned tentatively for a period of two years.

### Amritsar Conspiracy Case.

[Delayed in Transmission.]

LAHORE, June 4.

A Commission under Martial Law was convened on the 2nd instant to try the Amritsar conspiracy case in which the following are the accused: Saif-u-Din, Dr. Kitchlu, Bar-at-Law Dr. Satyapal, M. B. Bahr-ul-Islam Khan Barrister, Hafiz Mahomed Baqir, Medical Practitioner, Kottu Mal, millowner, Naraindass, merchant, Gurdit Singh, Bar-at-Law, Anbhawan, a Sanyasi; Dina Nath, editor, "Waqf," Cumabaksh, medical practitioner, Ghulam Nabi, private service, Ghulam Mahomed, Abdul Aziz, and Mahomed Ismail, shop keepers, and Motiram, a trader.

### Homeward Passage Rates.

BOMBAY, June 5.

Messrs. Mackinnon Mackenzie and Company agents for the P. and O. and B. I. S. N. Co's, notify that they have received instructions that in view of the rise in the rates of exchange the Homeward passage rates by steamers sailing after the 1st instant are to be calculated at the equivalent of outward sterling fares at the exchange of 1s. 8d.

### Rice for Bombay.

BOMBAY, June 5.

The Bombay Government have introduced a new system for the supply and distribution of rice in the Presidency. By this system import from Burma and despatch to districts have been entrusted to the following seven large firms:—Messrs. Steel Brothers and Co., Ltd., Shaw Wallace and Co., Tata Sons and Co., Amerchand Madhewji and Co., Turner Morrison and Co., the Bombay Co., Ltd. and J. A. Begbie and Co. This does away with the system by which large numbers of merchants are granted import licenses from Burma, which resulted in much delay in bringing in bills of lading and consequent congestion in the docks. Certain agencies are, however, still allowed to import direct. These are: Messrs. Currimbhoy Ebrahim and Sons for the supply of rice to Bombay City, and the Bombay Famine Relief Fund, and a cheap grain shop agency.

### Alleged Assault.

CALCUTTA, June 5.

Yesterday the Police Magistrate of Alipore was engaged in hearing a case in which thirty coolies of the Indian Tannery Company of Garden Reach were charged with rioting and causing serious hurt to Mr. G. Briggs, Manager of the Tannery. It is alleged that the accused went to the Manager one day and demanded immediate payment of their wages. The Manager deferring the payment, the accused insulted him. Later, when Mr. Briggs came out in a gharry, the accused threw bricks damaging the carriage. Then they dragged Mr. Briggs out of the carriage and assaulted him. The trial is proceeding.

### Death of Mr. W. A. Ironside.

CALCUTTA, June 5.

The Hon'ble Mr. William Allin Ironside, member of the Imperial Legislative Council, senior resident partner of Messrs. Bird and Co., died to-day of cholera.

### Brief Telegrams.

Mr. R. W. Davies, Director of Industries in Madras, is at present in Bangalore visiting various industrial institutions here.

The Calcutta Corporation have decided to grant a grain allowance of Rs. 2 per month to the sweepers and cart drivers.

Bombay had the first heavy showers of the season early on Wednesday morning lasting for nearly quarter of an hour. The sky is cloudy.

The P. and O. "Navara" with the outward mail of the 22nd ultimo, passed Suez 5 P.M. on Sunday. The Anchor liner homeward bound arrived at Suez on the 29th ultimo.

About 1,000 mehtars and sweepers of the Howrah Municipality went on strike on Sunday. The cause of the strike was due to their demand for a grain allowance of one rupee each. The authorities there settled the matter and the work has been resumed after a day's break.

### Alliens in Colonies.

#### Question of their Admission.

LONDON, May 29.

In the House of Commons, replying to Mr. Kennedy Jones, Col. Amery stated that he was not yet able to say what precise measures it was desirable or practicable to take in the Colonies and Protectorates in order to provide effectively for the regulation of admission of aliens or to what extent these measures would be based on the regulations proposed in the United Kingdom. He emphasised that the question would require a very careful consideration in order to secure the end in view in a manner most suitable to the conditions of each case.

### Surplus British Aeroplanes.

#### Gift to Dominions and Colonies.

LONDON, May 29.

In the House of Commons Mr. Ashley asked:—Will the Air Ministry offer the Dominions and the Colonies some of its surplus aeroplanes for postal services?

General Seely replied that the question had been considered and a satisfactory conclusion has been reached by the Government. He would make a pronouncement later.

Mr. Ashley asked, Will it be by gift or purchase?

General Seely replied:—As a free gift to the Dominions, Crown Colonies and India. (Cheers)



మణిపురి కుట్ర నేరము

మణిపుర, జూను 2: — మణిపురపు కుట్ర నేరమును జిల్లా దండనాధికారి (సెషన్స్ జడ్జి) మరల: విచారణజేయఁ బ్రారంభించెను. సూపరింటెండెంటు స్వాంశు తోడ్పాటుతో 28 కోశావాసములగు ఫిర్యాదీ కరపున పనిజేసిరి. బి. సి. ఛాటర్జీ గారు ఈ దృఢముల తరపున పనిచేసిరి. ప్రారంభముననే 120 నె. 121 ఏ. అనుబంధముల క్రింద నేర మారోపించుట న్యాయము గాదనియు, అక్షేపరయి మని చాటుట గారు తెలిపిరి. ముద్రయునై తేబడిన లెంతు నేరములను [1] బంజిపోటు చేయు ప్రయత్నించుట, (2) రాజునై యుద్ధము చేయు ప్రయత్నించుట. వేర్వేరుగ విచారింపగలయు ననియు, ఒకదాని కొకటి సంబంధములేవనియును. తమకు తెలిసినంత వరకు నిక స్యభావమే కలిగిననని నడుపుచు సెషన్స్ జడ్జి గారు చాటర్జీ గారి ఆక్షేపణను నిరాకరించిరి.

విశ్వవిద్యాలయమువారు శ్రీ బొరసమ గారు కత్తేకము  
గా మంగళూరునందు బోధనాధ్యక్షనకళాశాల నొకదానిని  
నెలకొల్పియున్నారు. ఇందు విశ్వవిద్యాలయపు బి. టి. డిగ్రీ  
పరీక్షకును, ప్రాజెక్టుకును విద్యార్థినిలకు శిక్షణ నిస్తారు.  
చాలాకాలము మదనపల్లిలో సుపాధ్యాయురాలుగా నున్న,  
శ్రీమతి మార్గరెటు ఇ. కజిన్ను, బి. ఏ. గారు కళాశాలకు  
ప్రెసిడెంటుగా నుండురు. విద్యార్థినులకు శ్రీ కత్తేకముగా  
హాస్టల్కాంటి స్థాపించబడియున్నది. కళాశాల రాబోవు మాసా  
రంభమున తెరవబడును. దరఖాస్తులు ప్రెసిడెంటు ఎం. ఇ.  
కజిన్ను (మంగళూరు) గారికి కంపులొనవలయును.

**బాలుడు మహాశాస్త్రవేత్త యగుట.**

17 ఏండ్ల ప్రాయముగల బంగళీ మువకుడు మూడు ఏండ్ల క్రిందనుండి ఆత్మదృష్టిమగు రసాయనశాస్త్రములను నేర్చుచున్నాడు. ఈ బాలుడు, (ఇ.దత్తు) కనిపెట్టిన సంగతులు హిందూదేశ పాఠశాలను కాల్చివేసి కంటేనియు తోడ్పడగలవని భయపడుచున్నది. ఇతాళాలాభ్యాసమే యెఱుంగని ఈ బాలుడు "మేధావు" లేక "మార్గము" అనుచాని ఒక్క గది ప్రదేశము లందరికాక ఎవరైన నెవ్వడైన తయారుచేయవచ్చునను నొకటి కనిపెట్టెను. ఈ గాను మోటారుయంత్రములకు విశేషముగ అవకాశమును. రెండేండ్ల క్రిందట జర్మనుల దండగములు మహా విశేషిని నున్నపు డీయంతము నీయవలయును అనుకొని రాష్ట్రములలో కనిపెట్టెను. దాని పేరుంటు జేయవలయునని ఆ బాలుడు దరఖాస్తునంపగా, బ్రిటిష్ ప్రభుత్వము బాటి లెన్సి, ఈ విషయము జర్మనులకు తెలిసిన యవచారము ప్రకారము యెంచి ఇంతవరకు పరమరహస్యముగ దానినొంచి వేసిరి. ఇంతయే గాక "జిప్సీయము" నుండి నుంచింధకమును తయారు చేయవచ్చునను సంగతినిగూడ నెఱుంగుచున్నాడు. ఇందు నులపొందూడేకడందలి పరిశ్రమ లెంతయో చిన్నదికొందగలవు. సోదా మొదలగువాని చాలచోకగ కరమైన యవచారములను నేర్చుకొనూడ నతడుకనిపెట్టెను. పోటానుకు సామాన్యపు రాళ్ల నుండి తయారుచేయు విధమునుగూడ నతడు కనిపెట్టెను. సోదాను కిడియ. కందలును జర్మనీవై నాధారకడియందేరి, వస్తుబాటవని యూరప్ క్రమన హిందూదేశ మీవిషయమున జర్మనీలో బాగుగ పోటీకి నిలువవచ్చును. కొన్ని మాసముల నుండియు నా బాలుడు బొంబాయిలో నేపేయో పరిశోధనల గానించుచున్నాడు. అతడు కనిపెట్టినవి పెద్దవ్యాపారము లకు జరిగవచ్చునని అందరి అంగీకరించుచున్నారు. గంధము, పోటాను, సోదా మొదలగువానిని తయారుచేయు విధమును దత్తు గానినెవ్వరినందీ పేరుంటునుబోడి పెద్దవ్యాపారమును జేయుటకు తెలుసుకొట్టరావలయునని పెట్టుబడితో నొక కంపెనీ నుయ్యలదేరనున్నది. ఈ బాలుడు, బొరిస్టరు పి. సి. దత్తుగారి కేసుకాడు. జర్మనీ రాష్ట్రమును కాపురము. 1902 వ సంవత్సరములో నీ బాలుడు జబ్బులు పూర్తయి జన్మించెను. అతని చిన్నతనము చాలవరకు ఇంగ్లండులోనే గడచెను. అతడు చదివినట్లు యొక్క అండను పెట్టుపాల్గు (వెవరేటరన్నా) లు. ఇంగ్లండులో నుండగ నై చిన్నతనమునే. అతడు రసాయన శాస్త్రమున దెక్కయి అభివృద్ధి నూచించెను. తండ్రియే భూగర్భ శాస్త్రమును నుంచిజ్ఞానము కలవాడనుటచే పిల్లవాని నానందము ప్రకాశము చేయవలెట్టెను. యుద్ధము సంభవించుట నుండి మునుపట్టు 1915 జూలైలో జబ్బులు పూర్తయి జన్మించెను. అప్పుడు ఆయన పి. సి. దత్తుగారి కుమారుడు. ఈ బాలుడు పి. సి. దత్తుగారి కుమారుడై యున్నాడు. భూగర్భ శాస్త్రమును బాలుడు చాల అభివృద్ధి గలవరకు. చుట్టుపట్లనుండి గ్రామీణులలో ఇష్టమునాను. పరిశోధనల నొనరించి తుదకు రసాయనసంబంధములకు కరమైనవకట్టెను. వట్టవాని నా ఇష్ట ప్రకారము విద్యలుచుచుగాక తండ్రి అంకితము వస్తువులను పరీక్షించుటను అభ్యసించుచుండెను. జబ్బులు పూర్తి కళాశాల కంపుటకు పంపివాడు. దానిలో చేర్చుకొనుటక తడు పూర్తి గాకా లేదు. ఆయన నిజమున కా కళాశాలలో బోధించుచు నానికంటె నతని కప్పు డెక్లరేషన్లు పంపిడిది. అప్పటికతనికి 14 సంల యాడుమాత్ర ముండెను. అందువలన దత్తుగారు బంగళాలోనే ఆ బాలుని పరిశోధనల కొరకొక కేటరేటరీని నిర్మించిరి. గవర్నమెంటువాటికి కుట్రవాని యామానుప్రభు డెన్సి కళాశాల "కేటరేటరీ" ను సయోగించుకొన ననుజ్ఞ ఇచ్చిరి. అంత నా బాలుడు తండ్రిగారి గవల నుండి తెచ్చిన రాళ్లను పరిశోధించుచు ఏవేయో సంగతులను తెలుపుచుండెను. ఆ సంగతుల నింగ్లండున కరిగి జూడగా మహాపండితులు దాని నంగీకరించిరి. పండితుడు మానులు లట్లు కృషిచేసిన తేనక, నాబాలుడు "మేధావుగాను" చేయు విధానమును కనిపెట్టెను. అతను బ్రిటిష్ ప్రభుత్వ మహావిషయములలో నిది మొదటిది. మరి మూడు మాసములలో గిప్సమునందీ నిర్మలము గుంధకము తయారు చేయుట కతడు 15 మార్గములను వనిపెట్టెను. పిమ్మట వైవిధ్యించిన వాని గనిపెట్టెను. కొన్ని మాసముల నుండి ఈ బాలుడు బొంబాయియందలి భాటానుసోప కుటుంబంలో నేపేయో పరిశోధనలను జేయుచున్నాడు. అతడు కనిపెట్టినవాటిని పెద్దవ్యాపారమున కనుమలమగు పరిమితిని తయారు చేయవచ్చునని సింకిటెటువా రంగీకరించిరి. పరిశోధించి కంటేని ఒకటిరెండు మాసములలో స్థాపించుటకు నీ బాలుడు తెలియవచ్చును.

**హా. జీ. యా. త్రిపుర సౌకర్యములు**  
**ప్రభుత్వమువారి ప్రకటన**

ప్రభుత్వకార్యదర్శులగు నివాసబహదరు ఆర్. కామచంద్రారావుగారి విషయములను ప్రకటించుచున్నాడు :- ప్రభుత్వము స్టీవర్లు రోరకనున్నను, కేపురేట్లు హెచ్చియున్నను భారతదేశ ప్రభుత్వమువారు సరకుగూడ పాదాజు యాత్రకు వెళ్లు యాత్రకులకు రహదారి సౌకర్యములను ప్రత్యేకముగా చేసియున్నారు.

ఈ సౌకర్యములు భారతీయులకే గాక, చీనా, జాపా, ఓషియా మున్నగు ప్రాంతములవారికి తప్ప చేరువనునట్టి క్రింద ముగల్గున దేశీయులకును అన్యాయంపగలవు.

ఈ సౌకర్యములే గాక, కరాచియందు సింధు, బెలూచి స్థానము, పశ్చిమోత్తరపర్వతము, పంజాబు, సంయుక్తపర్వతముల ప్రాంతముల ప్రభుత్వమువారు ఏర్పాటుచేయుచున్నాడు.

ఈ సౌకర్యము లన్నియు నావికా యజమానులతో సంబంధించి ఎరియో ఫోనును వెచ్చించి చేయబడినవి. యుద్ధములన యాత్రాస్థలములకు వెళ్లజాలకపోయిన ముసల్దారులు ఇప్పుడైనను తమ మతభర్తయుల నిర్వహణముగాను వెళ్లుటకుగాను, ప్రభుత్వమువారి యేర్పాటు లన్నియు చేసియున్నారు.

**మైసూరు ఆర్థికసభ**  
**పత్రికా ప్రతినిధుల వసతులు**

మైసూరు ప్రభుత్వము శివకార్యదర్శులగు సి. ఎస్. బాలసుందరం అయ్యగారు మాకిటుల వ్రాసుచున్నాడు :- జూలై నెల 10వ తేదీనుండి మైసూరునందు జరుగబోవు ఆర్థిక సభనామావేశము సందర్భమున పత్రికా ప్రతినిధుల సౌకర్యములకుగా నీక్రింది యేర్పాటులు చేయబడును.

(1) సభలో జరుగు విషయములను వ్రాసికొనుటకు దర్బారుయందెరమున పత్రికా ప్రతినిధులకు ప్రత్యేక ఫలములు ఏర్పాటు చేయబడును.

(2) మైసూరు పట్టణ మందిరములలో పత్రికా ప్రతినిధుల విశ్రాంతికి, గ్రంథాలయమునకు నొకగది ప్రత్యేకముగా నియమింపబడును.

3. మైసూరు పట్టణ మందిరములకు తూర్పున నున్న మైసూరున పత్రికా ప్రతినిధుల బసయగాను రెండుగుడారములు చేయబడును. ఇందు వారికి కావలసిన సాధ్యి యంతరములు.

4. ఈవసతులన్నియు పత్రికా ప్రతినిధులనుండి తగిన యంతరపులకు పొంది ఆర్థికసభ కార్యదర్శునుండి టిక్కెట్లను పొందిన పత్రికా ప్రతినిధులకే అన్యాయంపగలవు.

**పంజాబు అల్లరులు.**  
**కీటుల క్రికి చురుకు.**

లాహోరు, జూలై 8:- నైజామాబాదు నేరములయందు మొదట యావజ్జీవము ద్వీపాంతరవాసము విధించబడిన కిగారు హాద్యులకు 10 ఏండ్లు కఠినపరకముగ తగ్గించబడినది. 10 ఏండ్లు కఠినపరకము పొందిన యిద్దరు 5 జేండ్లు తగ్గించబడినది. 5 ఏండ్లు కఠినపరకము పొందిన ఒకనికి 3 ఏండ్లు తగ్గించబడినది. మరియొకనికి 7 ఏండ్లునుండి 4 గు నత్తరములకు తగ్గించబడినది. వీరి సాత్తు ప్రభుత్వమునకొక కాలయమున జేయబడిన ఉత్తరవులు రద్దుచేయబడినవి.

జలాల్పూరు జైలును నేరములలో ముగ్గురికి 3, 10, 14 ఏండ్లు కఠినపరకము విధించబడినవి. ఇతరులు అది 1, 5, 7 ఏండ్లు తగ్గించబడినది.

కెంకరాజ్ నేరములో ఇద్దరికి యావజ్జీవము ద్వీపాంతరవాస కిక్కి విధించబడినది. 10 జేండ్లు తగ్గించబడినది. ఒకనికి 10 ఏండ్లునుండి 5 జేండ్లు తగ్గించబడినది. మరియొకరు 7 సంవత్సరమునుండి 4 నత్తరములకు తగ్గించబడినదని పంజాబు ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి.

**కూనూరు వృత్తాంతము.**

కూనూరు జ్యూను 8:- మినములు పరిశ్రమలకాభివృద్ధి కారకముగా హెచ్. డబ్ల్యు. విల్సనుకు గారు ఈశోభన స్ట్రెన్సుహానుగడ్డ అసిస్టెంటు డైరెక్టరు అఫ్ ఫిషరీస్ అధికారియాలను రావుసాహెబు గోవిందస్ గారిలో నిట్లు సంప్రదించిరి. వెస్టుస్ట్రెస్ ప్రాంతమునందు మినముల పరిశ్రమమును చక్కగ నడలించుటకు సాతకాలలను ఏర్పరచి అందు పట్ల

వాండ్రు పిల్లలకు ఆవిద్యను నేర్పించవలసిన దనియు ఆ సాతకాల ఉపాధ్యాయులను తర్ఫీదుచేయుటకు వారికి, పూర్వము జామెరిన్సుకాశికి పాదుమాట్టగా నున్న జి. మినను పి. యెస్. బి. యెల్. గారి వలన కాలికటులో నొకసాతకాల స్థాపించబడుననియు చెప్పిరి. 1905 సంవత్సరములోను స్ట్రెస్ మొదట మినపరిశ్రమలను స్థాపించి 50. (ఫ్రెడరిక్, నికల్, సన్ గారు వదలిని వదలుకొనిరి. ఇప్పుడు వారు మినపరిశ్రమ పట్టుకులను నూతనపద్ధతుల ప్రకారము నేర్పుటకు గాను వెస్టుస్ట్రెస్ ప్రాంతములందు మినపరిశ్రమల మొద నూతనం పెండెంటు అధికారిగా నుండుటకు అంగీకరించిరి. తూర్పుదేశలో పగ చాలు, కేంబ్రులు, మినములు మున్నగు పరిశ్రమలమొద నూతనం పెండెంటుగా నున్న హర్ నెల్ గారు ఇప్పుడు డైరెక్టరుగా 1200 రూపాయల జీతములోనున్నారు. రావుసాహెబు గోవిందస్ గారు, 50 (ఫ్రెడరిక్ నికల్ సన్ గారిని ద్వంద్వి, 6-వ తేదీన గవర్నమెంటు హానుగడ్డ జరుగబోవు విందునకు వెళ్లి వచ్చిన తరువాత కాలికటుకు పోవునరు. మదరాసు లివ. పుగారి అధ్యక్షతక్రింద గాబోవు లెట్టివారమునాను జరుగబోవు విమసరీ కాన్ ఫరెన్సునందు విద్యావిషయము యొక్క ఆవశ్యకమును గూర్చి తిర్గించెదరు.

సాజ్జు, ఆబ్ కాశి డిపార్టుమెంటులో ఈ క్రిందికిగ ఉద్యోగము లొసంగబడినవి:-

డిప్యూటీ కాన్ సర్వేటరు ఆఫ్ ఫారెస్టు ఉద్యోగము లోనున్న, సి. ఎమ్. హడ్జిస్ గారు 8-వ గ్రేడు, కాన్ సర్వేటరు ఆఫ్ ఫారెస్టుగా నియమించబడిరి. 1919 సంవత్సరము 1-వ జ్యూనునుండిగాని అటుతరువాత నుండిగాని వార్తసర్కిలు యావత్తును చూచుచుండవలసికిగా నియమించిరి.

సాతుకోయలత్తూరులో జిల్లా ఫారెస్టు ఉద్యోగియులుగా నున్న యి. వింబమ్ గారిని వార్త కోయలత్తూరు డివిజనుగూడ చూచుచుండవలసినదని ఉత్తరవియ్యబడినది.

**ఆంధ్ర దేశపు కరవు.**

విశాఖపట్టణము సభ  
జ్ఞాననివారణసంఘము నెలకొల్పబడుట.  
విశాఖపట్టణమునుండి వి. బి. నుందరరావుగారు మాకిటుల లిఖించుచున్నాడు :-

పౌరసభ యొకటి నిన్న పురమండలమున శ్రీసోమసుందరశాస్త్రిగారి యాజమాన్యమున జరిగింది. పురమండలి జమీందారులు, మాలివాండు వాడు పేరన నేల అన్ని తరగతుల వారు రెండువేలకు వైగా సభ నలంకరించిరి.

ఓండిత రాజుచంద్రేశ్వరరావుగారి వైశాఖ్యసంతోసభా కార్యక్రమము ప్రారంభమైనది.

మండలమున అచారక దౌర్భాగము జేమిచే కరవు ఎక్కువవుచున్న దనియు, ప్రభుత్వమువారు తక్షణము జ్ఞాననివారణసంఘము గాను మండలమునంతటకు భోజనదౌర్భాగములు యశాములను నెలకొల్పి ప్రార్థించుచు నొక శిర్కానమును నినిజసప్తయిల డిప్యూటీ డైరెక్టరుగారు విశాఖపట్టణమునకు వచ్చి జ్ఞాననివారణసంఘము కన్ఫరెన్సునందు తగిన సహాయముచేయ ప్రార్థించుచు మరొక శిర్కానమును సభవారు చేసిరి.

పురపాలకులసంఘము వారు డెల్టాలియపు డిపోలను స్థాపించుటకు సామ్యుత ఇతరమునుండి బదులు పుచ్చుకొనుటకు పాలకులసంఘమువారికి అనుమతి నిచ్చినందులకు ప్రభుత్వమువారికి కృతజ్ఞతను చూపుచు సహకారపరకరతలసంఘములవారికిని, ఇతర సేవాసంఘములకును స్థానిక సంఘములు ఇట్టి సదుపాయములను చేయ సభవారు వేడుచు ఇంకొక శిర్కానమును చేసిరి.

జ్ఞాననివారణసంఘము ప్రభుత్వమువారికి సహాయము చేయుటకును ఆపరమ మైసయెడల స్వయముగా జ్ఞాననివారణకు పనిచేయుటకు నొకసంఘమును సభవారు నెలకొల్పిరి. దీనికి ఆపరమిల భూపతిరాజు నేకటపతిరాజుగారు అధ్యక్షులు గాను సి. వి. ఎస్. నరసింహారాజుగారు కోశాధ్యక్షులు అధున వి. బి. నుందరరావుగారు కార్యదర్శులుగాను నుండురు.

మండలమునందలి జ్ఞాననివారణసంఘములవారు తెలిసికొనగోరుచు, సభవారు చేసిన శిర్కానములను రాజప్రతినిధి, మదరాసు గవర్నరు, సినిజసప్తయిల డిప్యూటీ డైరెక్టరు, ఆపరమిల శిర్కాగార్లుకు బంపుటకును సభవారు కొన్ని శిర్కానములకు చేసిరి.

జ్ఞాననివారణలో తగుసాయము చేయుటకు శ్రీ బాతురుపండ్ల నేకటరమముగై గారు వడ్డీని పుచ్చుకొనవలెనని పదివేలరూపాయలకు తమ భవనమును సంఘమువారి యధీనమున నుంచిరి.

అధ్యక్షులకు వందనము లర్పించుటతో సభా కార్యక్రమము ముగియబడినది.

ఆంధ్రమాతృవివాదము

అందు నక్రమములను రాబ మొగంబువంటి చెం  
యి శక్తికొని "తనయా! హతనయా! హతనయా!"  
మొక్కిలుంటులే ద్వేష వేటికి? నాంధ్రమాత దుః  
శిల్ప మిది కేరల ప్రాకృతమార్గ మమ్మలా!  
అందు దీర్ఘకుండ  
చి దుగ్ధతికి దుఃఖ  
సాధకభవులు సద్ద  
ఖవడనాన? వెదికి! చెప్పు! !  
నవ్వమగు చీరనయనానీ  
కీసిన కలగ్రంథకర్త  
కీసిన బద్ధకం  
సంఘసంస్కరణకర్త  
కీ తెలివైన స్వయా  
నీ ధీమతంబు  
నిద్రాలయాదుల  
ప్రైవేట్ల చాక,  
నిద్రనుడు ఘనము  
ధన్యజీవి

అందుకని విరేళింగకవి యితని

సాటినుడు దేవదత్తమ్మ? యీ జాతియందు.  
గీ. మానవుడెంత దుఃఖ భక్తియు నిర్వ  
హించగల దంతయును నిర్వహించి చనియె  
నతనికై తిలకమొదల నగునె నీకు  
బ్రహ్మోల్లాసం మోక్షంబు బ్రదుకుండు?  
నీ. అతని నడుద్యయం బట్టిపెట్టి మొదంగ  
నాశీర్వదించుమో యాంధ్రమాత!  
యతని జీవితము మా కాదర్శ మగునట్లు  
లాశీర్వదించుమో యాంధ్రమాత?  
యతనిసాటి మహాత్ము లాంధ్రభూమిని నిండు  
నాశీర్వదించుమో యాంధ్రమాత!  
యతని పాపములన్ని మాయించబడునట్లు  
లాశీర్వదించుమో యాంధ్రమాత!  
యతని సత్కీర్తి కలకాల మలరుగాక  
యనుచు నాశీర్వదించుమో యాంధ్రమాత!  
యతడు పరమాత్ముడై కృపించుగాక  
యనచు నాశీర్వదించుమో యాంధ్రమాత!  
జి. సుబ్బారాయుడు.

\* \* \* \*

జి. భారతి! యాంధ్రజాతీయ భక్తియనునది మునుపు లెంతయునో  
గారవమునంబొర్రగ నఖండయ్యెను దేజరిల్లు నీ  
కారయపుత్రశోక చుట్టా గలిగింపక తేనీ దాన నం  
భోరుమానూతిసంతసము బొందుచుండగ బోలునెమ్మదిన్.  
చ సకలకలవికారదుడు కాంతుడు దాంతుడు సత్యవాది సాం  
ఘికమతదోష లేయల కీలకముల్యరించి దిక్కుసా  
ధకు డకలంక రాయబహద ర్నిరుదాంతుడైన నీదు పు  
త్రకు డకలా వివజ్వరవిధానమునం జనెనమ్మ భారతి.  
చ. చదువున రాజకీయమున సాంఘికభక్తియులందు ప్రావృత్త  
బాదలిన యాంధ్రుడందలిని బూని మహామనోనియదత్తుడై  
కొదవలవీర్చి యన్నటికి గొబ్బునదెచ్చిన నీ కొమారు డా  
త్రిదినముసంస్కరించెడు మరణజనోబును నుమ్మ భారతి.  
నీ. దూషకములు గడ్యరూప ప్రబంధమ్ము  
లాంధ్రమ్మునకు సూర్యుడై మేటి  
మరుదురాచారము లొప్పిసంఘంబు సం  
స్కార మొనర్చునీ సుందరయతుడు  
స్వార్థంబు ప్రాణమ్ము లాంధ్రజాతీయనకు  
నర్పించినట్టి త్యాగాధికుడు  
ఆంధ్రమండలివెన్న నంటియందగ నూత్న  
మార్గములైట్టిన మహిళమ్మార్తి.  
గీ. నీ కొమారులందర నిపుడందెయిన  
కందుకూరి వీరేశలింగప్రభుండు  
కాలగతిగాంచె నంచు దుఃఖవడకమ్మ  
పురులుగారమ్మ భారతి యిద్దయతులు.  
చ. దినకరుడ స్వమించుకరి లేజము నన్నిని జేర్చునట్లు  
యనఘము నాత్మ లేజముట యాంధ్రసహోదరపాశిత్యైక  
ద్వైతలికనాంధ్రజాతీయ తత్వరై జరియించువారల  
జనని విచారము నివ్వించి కాంతము బొందగదమ్మ భారతి.  
గీ. ఆంధ్రజాతీయ మోక్షయంచు దలతి  
యాంధ్రజనములె సోమరులంచు నెంది  
ప్రాణమర్థంబు మాత కర్పణముజేసి  
చనిన యాఘుడు నాత్మకు కాంతియొనవు.  
ఓం కాంతి: కాంతి: కాంతి:  
బులును ధైరవ.మ్మార్తి

గావించి.

రా. రా. శ్రీ

వీరేశలింగము పంతులుగారి జీవితమును గురించు  
యందు పంతులుగారు మన యాంధ్రజాతీయమునకు సాంఘిక మత  
విద్యావిషయములలో గావించిన మహోపకారమును వివరించి  
శ్రీ పంతులుగారు గొప్ప యాదర్శపురుషులనియు ఆంధ్రజాతీయ  
భావమునకు మార్గదర్శకులనియు పలువిధముల గొనియాడిరి.

కాకినాడ

సోమవారం జూన్ రెండవతేదీ సాయంత్రము కాళి  
జిల్లా, కీర్తిశేఖరయిన రావుబహద్రుడు కందుకూరి వీరేశలింగం  
పంతులుగారియెడల మాపురజనులకు గల గౌరవము తెలు  
పుట కొక సభ గావించబడినది. తత్సభకు జిల్లా కలెక్టరు  
గారగు డి.వాన్ బహద్రుడు స్వామికన్నప్పగారు అధ్యక్షు  
లుగా నుండిరి. రావుబహద్రుడు యు. రామారావుగారు,  
వీరేశలింగము గారు సంఘసంస్కర్తగన, గ్రంథకర్తగన,  
దీనబంధువుగన, విద్యావ్యాపకుడుగన ఆంధ్రజాతీయన కొన  
రించిన మహోపకారమును గుఱించి ఆయనకు గౌరవమును  
ఆయనసేవకు కృతజ్ఞతయు తెలియజేయు నొకతీర్మానము  
నుపాదించిరి. సభ్యులందరను లేచి నిలబడి యాతీర్మానము  
నామోదించిరి. తర్వాత మరొకొంద రుత్సవించి ఆతీర్మాన  
మును బలపరచిరి. జయంతి రామయ్య పంతులుగారు, వీరేశ  
లింగముగారు రాంధ్రభావకు జీసినమహోపకారమును తెలియ  
జేయుచు ఆంధ్రవాఙ్మయమున కాయన ఒక నూతనకళమును  
సృజించెనని నుడిచిరి. వి. పి. రాజానాయుడు మున్నగువారు  
నుపస్థించిరి.

కుముదవల్లి.

కుముదవల్లి శ్రీ వీరేశలింగ కవిసమాజము వారు ఈ  
నెల 31-న తేదీ కవివారము వగలు రి గంటలకు కె. ఆర్. వి.  
కృష్ణారావు మందిరమున సమావేశమై, ఆంధ్రజాతీయ పుస్తకా  
మహాదనియు గద్యలిక్తన యనియు, సంఘ సంస్కరణ  
భరిణుడనియు, మహోపకారపారిణు డనియు, ముప్పిసిద్ధిగాం  
చిన రావు బహద్రుడొ శ్రీ కందుకూరి వీరేశలింగము పంతు  
లుగారు వివజ్వరపీడితులై యీ నెల 27 వ తేదీన ఎమ్మార్  
యలో స్వర్గస్థులైరను పిడుగువంటి దుఃఖవార్త విని, చాల  
విచారము నొంది, ఈ సమాజమువారికి పంతులుగారి యెడల  
గల అపారమైన కృతజ్ఞతనుబట్టి, ఆయన పాపనాశితోషణ  
విభులముగా సాగి వేంకట స్వసీమా రాజు, భూపతి రాజు  
రామచంద్రరాజు, యా. తిరుపతిరాజు, సాగి చలపతిరాజు  
గార్ల వలన ప్రసంగించబడినది. ఈ మహానీయుడు కీర్తిశేఖ  
రగుటచే ముఖ్యముగా ఆంధ్రజాతీయనకు గొప్ప కొరంత కలిగి  
నదనియు, స్వార్థత్యాగియై బహువిధముల జేశసేవ గావించి  
పరమపదించిన యీ పుణ్యపురుషునికి పరలోకమున కాశ్వతా  
నందపదని నొనంగుటకు పరమేశ్వరుని ఈ సమాజమువారు  
ప్రార్థించుచున్నారు.

కావలి

31-5-19 నీ పురమునందలి వతనమందిరమున కీర్తిశేఖ  
రైన రావుబహద్రుడు కందుకూరి వీరేశలింగము పంతులు  
గారి మరణమువలన ఈ పురజనులకును ఆంధ్రజాతీయ మంతకును  
గలిగిన తీవ్రదుఃఖమును వెలిపుచ్చుటకు నొకబహిరంగసభ,  
ప్రస్తుతము రాజమహేంద్రవరమున రాజకీయ కళాశాల  
యందు చరిత్రోపాధ్యాయులుగన్న మ. రా. శ్రీ. డి. లక్ష్మీ  
సరసింహము యమ్. పి. యల్. టి. గారి యాజమాన్యమున  
సమావేశ మయినది. మ. రా. రా. శ్రీ వెన్నులకంటి కృష్ణ

టిండిరి, ఇంతటితో సభ ముగిసినది.

కొవ్వూరు.

30-5-19 తేదీ సాయంత్రము, శ్రీ సాంఘిక సేవా  
సమితిపండుకమున, శ్రీ వీరేశలింగము పంతులుగారి నిర్వాణ  
మానకు తమ వివాదమును తెలుపుటకు, వైసమితివారి పక్షము  
నను, పాతులకత్తుయనను, మ. రా. శేఖరుల్ల అయ్యకరావు  
పంతులు వి. పి. ఎల్. టి. గారి యాధిపత్యము క్రింద సభ  
గావించబడినది.

సభ నలంకరించినవారిలో, శ్రీయుతులు చిలువూరి  
వీరభద్రరావుగారు, మామిడన్న సుబ్బారావుగారు, పల్లాప్రగ్గ  
చలపతి శర్మగారు, (ప్రీడర్) మంచిరాజు వేంకటకృష్ణారావు  
గారు, వి. పి. రెడ్డాప్రగ్గ వేంకట్రాయయ్యగారు, శేఖరుల్ల  
స్వసీమా రావుగారు, కొమ్ము రామకృష్ణారావుగారు, (మోడ్డు  
మావ్వురు) రాచర్లకృష్ణారావుగారు, మొదలగు పురప్రముఖు  
లుండిరి.

మొదట భగవత్పూర్ణన జరిగిన వెనుక, బ్రహ్మశ్రీ  
శ్రీపాద పాపయ్యశాస్త్రిగారు, వీరేశలింగముగారి, పట్టుదల  
యు, ఆంగ్లసంస్కృత భాషలతోనుండి, ప్రవాసన, నవల,  
కావ్యములు కావలె, నాంధ్రీకరించి భాషకును, జేశమునకు,  
నొసర్చిన మహోపకారము సర్వవిధముల కొనియాడదగినదని  
యు, శ్రీచలపతిశర్మగారు వారుసంఘమునందలి దురాచారము  
లు సారవోలి, ఉపాధ్యాయులుగా నున్నప్పుడు సహితము,  
మత,సంఘ, సంస్కరణ విషయకమైన తమ యోజనాను,  
విద్యార్థులకు బోధించుచుండేదేవా రనియు; మండేశ్వరశర్మ  
గారు, ఆంగ్లమునలె ఆంధ్రమునూడ ప్రచారముగలది యయిన  
వైపునరి, ప్రాప్తపర్వ బూర్జులనునది, పంతులుగారు ఆంధ్ర  
వాఙ్మయమునకు చేసిన సేవకు పొందిముండేదేవా రనియు,  
వారు కలవివయముల జయప్రదముగ సేవచేసి యుండుటచే,  
ఒకవిషయమున పంతులుగారియెడ స్పృగలవాడు, ఇంకొక  
విషయమున గౌరవము చూపకుండలేనియును, శ్రీ చిలువూరి  
వీరభద్రరావుగారు, తానుసంపాదించిన ప్రతిష్ఠ లేకమొక కల  
జేసి, దానికి హేతువు కీర్తిశేఖరైన పంతులుగారేయనియు,  
"జగ మేరిగి బ్రాహ్మణునకు జందె మేల" యనినట్లు, వానికి  
మనము చేయుగౌరవము లక్కరలేకయే, మతసంఘసంస్కర  
ణలందు, వాఙ్మయమున వారి ఉత్కృష్టములైన వగలు  
చేయకాలము గలిగి వారికిర్తి సజ్జరముగ చేయగల దనియు,  
వారు బంగాళాభాష ఆధునిక కాలమున పొందిన గొప్పస్థితికి  
నునభావముగూడ లేనలెనని ప్రయత్నించి, మార్గదర్శకులై  
రనియు ప్రశంసించిరి. పిదప ఈ క్రిందివిధముగ వారు తీర్మా  
నమునుపాదించిరి. "ఆంధ్రలోకమునకు మహాసేవ చేసిన, శ్రీ  
కందుకూరి వీరేశలింగము పంతులుగారి మరణమునకు వగలు  
చు, వారియాత్మకాంతినిధికి పరమేశ్వరుని ప్రార్థించుచు,  
శ్రీవారివిషయమై యాంధ్రలోకము చేయు, స్వాతంత్ర్యము  
విషయమై ఈసభవారు తోడ్పడుదురు" ఇయ్యది మంచిరాజు  
కృష్ణారావు, వి. పి. గారిచే బలపరుపబడి ఆమోదించబడినది.  
అంతమందు అగ్రానవాధిపులు, శ్రీపంతులుగారి సర్వజేశసేవ  
లకు క్రింద ప్రజాపక్షపాత మను పునాది ప్రకాశించుచున్న  
దనియు, నిమ్మచాతుర్ధరణకు వారు చేసిన సేవయు, సాంఘి  
క భాషాసేవలను, ఎన్నుచును మరుగకాలమనియు, వారి యాత్మ  
కు భాగంతుడు కాంతినిచ్చుగాతముని కొరకు, సభ ముగిం  
చిరి. ఇట్టి సభలు ఆంధ్రులెల్లరుజువీకృతకృత్యులగుదురు గాక.

